

DUHOVNO ŽIVLJENJE

LETO X. -- ŠTEV. 177
OKTOBER 1942

LA VIDA ESPIRITUAL

AÑO X. -- NUM. 177
OCTUBRE 1942

POZOR DEKLETOM!

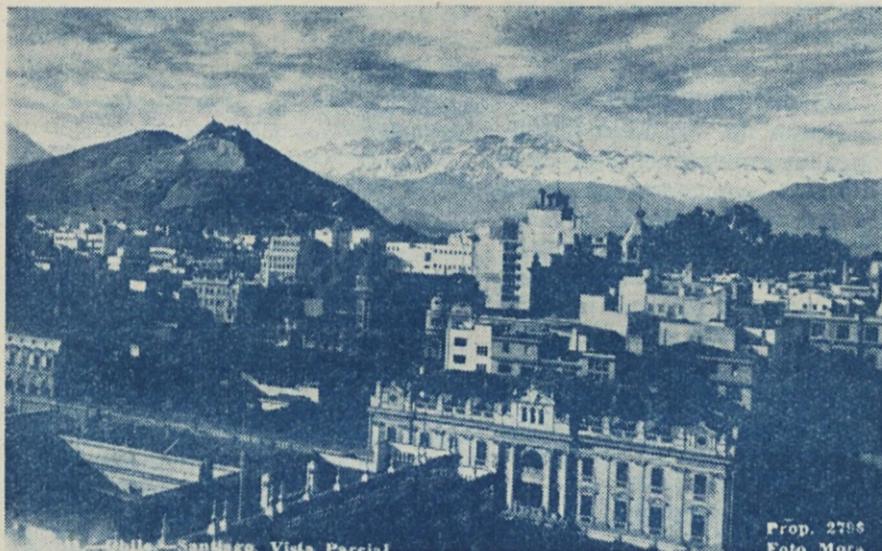
Važne naloge Vas čakajo v življenju. Nikakor ne boste v stanu osrečiti svojcev, kakor je Vaša naloga sedaj in kakršna Vas čaka pozneje v krogu lastne družine, če se ne boste učile umetnosti, kako biti srečne in osrečevati druge. Da bi imele priliko, usposobiti se za vzvišeno nalogo življenja, se pridružite dekliškemu krožku, ki bo imel svoj prvi sestanek v nedeljo 4. oktobra popoldne ob 15.30 uri na Av. del Campo 1653, kjer boste našle že mnogo dobrih prijateljc. Računamo na odziv vseh naših pošteni mladenk, katere imate kaj višjih idealov in plemenitih želja.

Vse mladenke prosimo, da povabite tudi Vaše prijateljice.

Prosimo tudi starše, da opozorite Vaše hčerke na to prelepo zamisel in storite kolikor je na Vas, da se pridružijo našemu dekliškemu krožku.

Prav gotovo boste vse vdeleženke prav hvaležne že za ta prvi sestanek. Samo potrudite se in prihitite!

Vida Kjudrova in Kristina Grežerjeva.

SANTIAGO DE CHILE, capital de la República hermana, presenta mucha semejanza con LJUBLJANA, capital eslovena. Las dos ciudades tienen una situación muy pintoresca entre lomas cuyo fondo forman las montañas nevadas, brillantes de blancura como invitando a la ascensión hacia las bellezas eternas.

Ljubljana tiene su castillo medioeval a 80 m de altura en derredor del cual se ubicó la ciudad. Santiago tiene su Santa Lucía sobre una altura de 70 m. Ljubljana tiene a pocos km su famosa "Šmarna gora" Cerro de la Virgen de 300 m con un santuario antiquísimo. Santiago tiene el cerro San Cristóbal (320 m). Ambas ciudades se asemejan por ser atravesadas por un río, allá Ljubljanica acá Mapocho.

ROJAKOM V CORDOBI IN ROSARIJU

G. kaplan Hladnik pride v Córdoba 12. oktobra zjutraj. Sv. mašo bo imel 12 in 13 okt. v cerkvi La Merced.

17. in 18. okt. bo v Rosariju in bo sv. maša ob 8 h pri sestrah ul. Córdoba 1646.

SANTIAGO, glavno mesto v Čile je mesto, ki v pre mnogih stvarih spominja na našo belo Ljubljano. Sredi mesta grič sv. Lucije; ne daleč proč gora sv. Krištofa, skozi mesto se vije reka Mapocho. Proti severu in vzhodu pa se bleste snežni veliki, med katerimi najde domišljija Grintavec, Storžič, Stol in tudi Triglav. Celó v megli skuša Santiago posnemati Ljubljano le da ni ta megla tako gosta kot ljubljanska.

DUHOVNO ŽIVLJENJE

je mesečnik.

Uredništvo:

P a s c o 4 3 1

Urednik: Hladnik Janez.

Telefón 48-3361 (48-0095)

Klči od 11—13 ure in po 8 uri zvečer.
sredah in petkih ni doma.

Uprava:

P a z S o l d á n 4 9 2 4

Telefon 59-6413

Registro de Prop. Intelectual 81190

CERKVENI VESTNIK

4. OKT.: Maša na Paternalu za Franc Brankovič in J. Fernandez.

Pri sv. Rozi ob 12 uri za Jožef Brundola.

Molitve na Paternalu.

Ob 15 uri sestanek deklet na Paternalu, Av. del Campo 1653.

11. OKT.: Maša na Avellanedi za zdravje sestre Roze.

Blagoslov nove zastave.

Pri sv. Rozi za Oskar Peršolja.

Molitve na Avellanedi ob 16 uri

18. OKT. Maša na Paternalu za rajne Birsa.

Pri sv. Rozi za Anton Lipičar obletna.

Molitve na Paternalu.

25. OKT.: Maša na Avellanedi za stariše Žlebič.

Pri sv. Rozi za Andreja Vodopivec.

Popoldne shod v Novi Pompeji.

1. NOV.: Maša na Paternalu.

Molitve z žalnicami na čakariti ob 16.30 uri.

V José Ingenieros bo sv. maša za rajne Samoček 11. oktobra, za rajne Remec pa 18. oktobra ob 9.30 uri.

OKTOBER JE ROŽENVENSKI MESEČ
Za Bratovščini Ž. R. Venca bosta kar dva važna dogodka ta mesec:

11. OKTOBRA BLAGOSLOV NOVE ZASTAVE na Avellanedi, ki se bo vršila z vso slovesnostjo in ste vsi rojaki povabljeni ob tej priliki, da boste videli prelepo podobo brezjanske Marije in da bomo molili za blagor naše domovine, nad katero čuva brezjanska Marija Pomočnica Slovencev. Blagoslov s sveto mašo se prične ob 10.30 uri.

25. OKTOBRA V NOVO POMPEJO, kjer se vrši vsakoletni shod, ki je ob enem tudi obletnica obnove bartovščine, ki smo jo oživili lani v Novi Pompeji. Vdeležili se bomo tega shoda z novo zastavo. Začetek shoda je ob 16.30 s sv. rožnim vencem, nato slede stvari po navadnem programu. Ne pozabite prinesiti s seboj pesmarice.

Avellanedska zastava je že gotova. Poda brezjanske Marije Pomagaj Slovencev je tako nebeško lepa, da boste vsi očarani. Ne zamudite slovesnosti blagoslova, ki se bo vršil 11. oktobra na Avellanedi, Manuel Estevez 630 ob 10.30 uri s slovesnostjo treh duhovnikov. Prišel bo tudi P. dr. Kisilak ter župnik sv. Roze P. Carbone.

Zbirka, najavljena v prejšnji številki je znašala že 301.20 \$. Zamenjeni sta bili dve vrsti in javljamo da so darovalci: Krajecr 5.— \$. Novi darovalci: Rožman št. 2.—, Kutuša J. 3.—, Balažič A. 2.—, Fujs A. 5.—, Žlebič 2.—. Skupno nabrano že 316.20 \$.

Zastava bo stala 400 \$ in ste naprošeni, da še prispevate, kar je premalo.

SE AUSENTARA DE BS. AIRES

P. Juan Hladnik, el capellán de la Colectividad desde el 11 al 18 de octubre, para visitar su grey en Rosario y Córdoba.

LA BENDICION DEL ESTANDARTE

del Rosario Viviente yugoslavo para la sección eslovena en Avellaneda se realizará con gran solemnidad el 11 de octubre a las 10.30 horas en la capilla del Cotoengo, Manuel Estévez 630, Avellaneda.

La bendición estará a cargo del R. P. Rodolfo Carboni, parroco de Santa Rosa.

El estandarte lleva la imagen milagrosa de María Auxiliadora de los eslovenos.

PARA LAS JOVENES

de la Colectividad se realizará una reunión el 4 de octubre a las 15.30 horas en Avda. del Campo 1653 (frente al hospital Tornú). Invitamos también a las jóvenes amigas, para apoyar el movimiento de las jóvenes eslovenas.

AGRADECIMIENTO

La dirección de "La Vida Espiritual" agradece muy sinceramente a todos cuantos han cooperado para el éxito del festival de la revista. Además de la amable atención que han tenido esos nuestros amigos para con nuestra Revista al contribuir materialmente para su sostenimiento, han demostrado también su generosidad con nuestra modesta Colectividad, poniendo así de manifiesto la nobleza de sus grandes corazones argentinos.

¡Que Dios se lo pague!

Poročili so se pri sv. Rozi Marija Toplikar in Florian Dalla Torre ter Pepca Štrancar za Leopoldom Petrič, oba iz Šmarja pri Vipavi.

10. oktobra ob 20 uri bo poroka Grozdane Rebek in Franca Čigoj v kripti sv. Roze.

IZ UPRAVE

Prireditev Duhovnega Življenja je lepo uspela. Skupnega prejemka za vstopnice, srečoolv in sladkorčke je bilo 130.25 \$. Stroškov: najemnina lokala, obleke, kuliše in drugo je 246 \$. Čistega prebitka je 484.25 \$. Od tega je bilo za slovensko šolo 100 \$, za vojne vjetnike 100 \$, tako da ostane za potrebe D. Ž. 284.25 \$. S tem je krit večji del primanjkljaja, ki je po odbitku prispevkov za tiskovni sklad znesel 290 \$. Najtoplejša hvala vsem ki ste kakorkoli sodelovali za to lepo prireditev, ki nam je v ponos pred tukajšnjo javnostjo.

Za tiskovni sklad so prispevali: Kralj V. 2.—, Zidar M. 3.—, Ušaj K. 1.—, Zgonik 1.—, Rebek G. 4.—, Magerl 2.—, Remec 3.—, Sapač K. 1.—, Dečman G. 5.—, Batistič P. 1.—, Tuhtan A. 2.—, Čebokli A. 3.—, Trefalt A. 7.—, Sulčič V. 4.—, dr. Stojanovič 3.—, Kukovič L. 2.—, Flego M. 1.—. Skupno 45.— \$.

"LA VIDA ESPIRITUAL"

es una revista mensual de la Colectividad Eslovena.

Invitamos a los simpatizantes que también se suscriban y consigan suscritores y avisos para contribuir al seguro sostenimiento de esta revista. El abono es solo de 2 \$ anuales.

EL DIRECTOR de la Revista es el capellán de la Colectividad, Pbro. Juan Hladnik, residente en la Par. Santa Rosa de Lima, Pasco 431. Telef.: 48-3361 y 0095.

ADMINISTRACION: Paz Soldán 4924. Tel. 59-6413.

RECORDANDO...

el día trágico de 6. de Septiembre de 1930, organizó el Comité Yugoslavo de la Venecia Julia un acto de conmemoración de la caída de las primeras víctimas eslovenas sacrificadas por la libertad de su patria. Hace 12 años han caído los cuatro primeros eslovenos, fusilados cerca de Trieste, por haber tenido el valor de reclamar públicamente, lo que en sus corazones anhelaban los 600.000 yugoslavos que anexó Italia, después de la guerra de 1914, con Trieste, Goricia e Istria.

Con el pretexto de las "fronteras estratégicas", llevó entonces Italia sus límites tanto más allá de sus reclamaciones justificadas, que anexó casi la tercera parte de Eslovenia, a pesar de las protestas de la población. Se prometieron a los eslovenos todos los derechos que luego nunca fueron respetados...

Con la invasión actual de Yugoslavia, Italia llevó sus fronteras otra vez más allá, ocupando un territorio poblado por 350.000 eslovenos, que jamás estarán conformes con sus amos que solo podrán ser buenos vecinos. De allí las sublevaciones continuas que ya han costado a Italia unos cuantos millares de víctimas, mientras deplora Eslovenia, no sólo las matanzas de las batallas, sino también millares de rehenes fusilados, 58 pueblos quemados, regiones enteras evacuadas y expulsados los habitantes, si no muertos o metidos en campo de concentración.

Realmente ¿qué deben hacer nuestros hermanos tan horriblemente castigados? Dijo Hitler que la nación que no se atreve a defenderse, no tiene derecho de existir. Ahora bien: Los eslovenos y los yugoslavos en general, se han atrevido a oponerse al opresor... A pesar de eso no se le reconoce el derecho de vivir sino que se les mata en masa, se queman los pueblos de gente valiente, que realmente merecen una página de oro en la historia.

En pleno día fué fusilado en la calle de Ljubljana, capital eslovena, el dr. Lambert Ehrlich, profesor de teología de la universidad de Ljubljana, un santo sacerdote, un apóstol de la zona roja, un padre de los menesterosos, un sabio de fama mundial que escribió libros en francés, inglés y alemán, un gran conferencista para la juventud, el modelo de los jóvenes sacerdotes que formaba con un ejemplo tan sublime. Tenía muchísimos amigos entre los grandes hombres de ciencia del mundo entero. En pleno día lo deribó una bala. Bien se sabía quien era el asesino. Lo arrestaron pero a los dos días ya estaba paseando libremente por las calles de Ljubljana, buscando nuevas víctimas... Así diariamente caen los más dignos hijos de nuestra nación y no hay quien pueda proteger al pueblo indefenso tan implacablemente perseguido.

NIKAR NE ZAMUDITE

prelepega dogodka, ki ga bomo slavili na Avellanedi 11 oktobra.

Že dolgo so imeli nekateri rojaki željo, da bi dobili tudi lastno zastavo, s katero bi se predstavili, kadar gremo kam. Misel postaja resničnost.

Sklenili smo, da se nabavita dve zastavi, okrog katerih naj se zbira bratovščina Rožnega venca in tudi vsi ostali rojaki. Na Avellanedi so bili to pot prvi. Preje kot bi si mislil je bil skupaj začetni denar in tako je bilo treba kar zares zgrabiti to delo.

Oni dan smo stopili k Barri, kjer je zastava naročena. Ko me je pogledala mila Marija Pomagaj brezjanska, ko se mi je nasmehnil njen nebeški obraz, ki je tako čudovito lepo izdelan, me je kar prevzelo. Kolikokrat sem bil na Brezjah! Toda nikoli me ta sveta podoba ni tako prevzela kot ta, ki se mi je nasmehnila iz te prelepe zastave, ki bo blagoslovljena 11 oktobra na Avellanedi v kapeli slovenske službe božje na Manuel Estevez 630, poleg frigorifica La Blanca.

NAJSILNEJŠE OROŽJE

Nikdar ni človek tako iznajdljiv kot tedaj, kadar ga vodi sovraštvo. Pač zato, ker ga na takem potu navdihuje satan z vsemi silami angejskega duha, katere je prejel od Stvarnika v začetku, pa mu jih Bog tudi po odpadu ni vzela. Če bi pravični stal nasproti tej sovražni sili sam, mora nujno propasti. Toda božja dobrota nam je dala sredstvo, s katerim moremo streti silo sovraštva in peklenskih nakan. To je moč molitve.

V mesecu oktobru se pa na poseben način spominjamo molitve, ki je posebno izdatna, to je rožnega venca.

Molitev je povzdigovanje duha k Bogu. Kolikor bolj se človek v svoji molitvi postavi v božjo pričujočnost, kolikor bolj se vzdigne iz vsakdanjosti in pozabi svoje dnevne skrbi, kolikor bolj tesno se nasloni na Božje Srce, bodisi tako da svojo molitev naravna naravnost k Jezusu, ali pa da se predstavi božji vsemočnosti v spremstvu Marije ali svetnikov, — kolikor bolj zaupno zveni njegova prošnja, toliko bolj mogočna je in velja v polnosti beseda "Človek je najsilnejši tedaj, kadar kleči s sklenjenimi rokami pred Bogom, kajti tedaj se njegova človeška slabost spremeni v božjo vsemočnost."

PO ARGENTINI SEM TER TJA

Los Andes so prvi večji kraj v čilski nižini. Do tam hodijo dnevni vlaki iz Valparaísa in iz Santiaga. V oba ta dva kraja je enako daleč. Jaz sem imel vozni listek veljaven za oba kraja. Do mesteca Las Vegas teče skupen vlak in se tam šele razdeli in tam šele sem se jaz odločil, da bom krenil v Santiago. Sicer je bil tak tudi moj prvotni načrt. Po tem načrtu sem bil namenjen z autom, toda nisem ga mogel dobiti in na vlaku sem bil zato ponovno v zadregi.

Potoval sem v deželo, povsem neznanu. Na več pisem, ki sem jih poslal v Čile davno pred odhodom, ni bilo nič odgovora, zato sem menil, da to pot ne bom srečal niti enega našega človeka in se mi je zdelo zato skoraj primernejše iti preje v Valparaíso, po moji domišljiji, na podlagi prelepega imena "rajskega dola", v najlepši kraj zemeljske oble. . . Na vlaku sem se dobil s P. Duto, mojim znancem iz Buenos Airesa. To me je

Slovesnost blagoslovitve se bo vršila z vso svečanostjo v prisotnosti dr. Kisilaka in župnika sv. Roze, ki je tudi sprejel naše povabilo, da se povesele z nami nasega veselja.

Tisti, ki ste kdaj obiskali Marijo na Brezjah, nikar ne zamudite tega dogodka. Tisti, ki je še niste videli tam doma, pridite to nedeljo da jo boste videli in spoznali to prelepo umetnino slovenskega umetnika na slovenski zastavi, ki je berzdvoma najpoalj daleč od doma v daljni tujini.

Blagoslov s slovesno sveto mašo se bo vršil 11. oktobra ob 10.30 uri. Tisto nedeljo bo tudi popoldanska pobožnost na Avellanedi ob 16 uri.

Ker je na zastavi še nekaj dolga, se bo vršilo darovanje in ste povabljeni da vsak nekaj doprinese, da bomo tako vsi imeli tudi nekaj zasluženja na zastavi.

Pridite, rojaki. Ne mislite, da je to tako strašno daleč. Od Avellanedskega mostu je 6 kvader hoda proti Dock Sudu.

Posebno lepa molitev je rožni venec. To pa zato, ker nas po premisljevanju skrivnosti Jezusovega življenja posebno tesno do Jezusa pripelje in ker nas v tej molitvi spremlja Marija.

Pa bi ta molitev ne imela tolike vrednosti, če bi bila človeška zamisel. Toda rožni venec je božji dar. Sama Marija je to molitev razodela sv. Dominiku kot orožje v boju proti krivovercem in je s to molitvijo dosegel sv. Dominik čez 100.000 spreobrnjenj. S to molitvijo so kristjani izprosili neštetokrat tudi zmago svojemu orožju, tako posebno v bitki pri Lepantu 1601, od kar je bila postavljena rožnenska nedelja v mesecu oktobru na dan, ko je bila z rožnim vencem dosežena zmaga nad sovražniki. Ko se je Marija prikazala Bernadki v Lurdu, je imela vselej rožni venec v roki in s tem hotela pokazati, kako izdatno je to orožje v boju proti peklenskim zapeljivostim.

V mesecu oktobru se torej prav posebno spomnimo velike dobrote te molitve in ste pozvani, da se priglasiite za bratovščino Živega Rožnega Venca, ki ima za Slovence dve skupini, eno na Avellanedi, eno pa na Paternalu.

Javite se na naslov Duhovnega življenja.

napotilo, da sem se odločil za Santiago in tako sva skupno potovala. Od Las Vegas je še 100 km pota. Skozi lepo zvezdnato noč in prijeten večerni hlad smo drveli z električno železnico kot strela. Vlakove luči so brzele čez poljano, ki je pogosto zrastle v brežičke in tudi višje bregove; luči so se zapletale v vejevje drevja in božale čez polje nad katerim so žarele svetle zvezde. Moja domišljija je skovala prelepo podobo tleže, kakršna spremlja železnico na slovenskih tleh, kjer se železna cesta vije med poljem in bregovi, skače čez potoke in reke, utone v gozdičku pa spet smukne skozi vas. . .

Bila je ura enajst, ko so se tam nekje pojavili močni snopi svetlobe. Iz nižine, zalite v morje lučic so rasle v vis vijugaste žareče črte. Še nekaj minut in obstali smo na glavni postaji velemesta Santiago v Ma-pocho.

S P. Duto sva bila domenjena, da bova šla skupaj, ker jaz nikogar nisem pričakoval. Popolnoma gotov, da sploh nikogar niti videl ne bom, sem se namenil v hotel, kamor bo šel z menoj tudi spremljevalec, če ga nihče ne bo prišel čakati...

Pobrala sva vsak svoje stvari in se iz gneče kmalu prikopala do izhoda. Kar zaslišim: "Gospod Janez"... Niti ozrl se nisem. Kaj bi le! Saj vemo kako je človek sam vase zaverovan in le prerad sliši svoje ime, čeprav se glasi čisto druga beseda... Le kdo bi me čakal ob tej pozni uri?... Zato sem jo kar neustrašeno rezal naprej. Toda spet se ponovi isti klic, ki je slednjič le potegnil nase moj pogled in glej: zares, tamle stoji mcški in me gleda... Pa če se bova gledala, iz tega ne bo nič, tako sem presodil in sem stopil korak proti njemu; prav isto je pa menil tudi on in že sva se pozdravila od blizu: bil je g. Domič, rojak iz Dalmacije, ki me je čakal in mi izročil ne le pozdrave rojakov temveč me tudi popeljal na pripravljeno stanovanje.

Življenje je res čisto prava burka. P. Duto je bil docela gotov, da ga bodo čakali; jaz sem bil prav tako prepričan, da si bom moral sam pomagati, kakor bom vedel in znal. Pa se je zgodilo ravno obratno. Toda spremljevalca nisva pustila na suhem, temveč sva ga odpeljala v nameravani hotel jaz pa na moje mesto, ki so ga mi pripravili rojaki za dneve mojega bivanja v Santiagu. Tako da jaz res nisem dobil papirnatega odgovora, pač pa ljubeznjiv sprejem, ki več velja.

Poslovil se je spremljevalec in mi napovedal uro prihoda za prihodnje jutro. Moja glava je bila preveč polna vtisov, da bi mogel zaspati, zato sem hotel še preje izdelati nekak načrt za prihodnje jutro. Poiskal sem naslove rojakov v Santiagu, katere naj bi obiskal. Toda... Pesjana vendar! Kako pa naj človek najde te ljudi? Lepa reč ti naslovi. Vsak ima ime in priimek kot se spodobi, toda kje živi? Berem: "Casilla de Correo"... Ali ga bom potegnil iz poštnega predala? Baš tam notri me čakajo!... In kar vsi naslovi, ki sem jih imel s seboj so končavali v poštnem predalu...

Pa ni bilo treba iskati rojakov po poštnem predalu, kajti naslednje jutro mi je vse razrešilo s prihodom rojaka salezijanskega bogoslovca Horvata, ki je bil nato moj ljubeznjiv spremljevalec po mestu in okolici.

V Čile so namreč kar štirje slovenski fantje salezijanci iz Prekmurja. Pred 12 leti so prišli kot drobni fantki in nadaljevali šole v Čile. Dva od njih: Maroša in Schnurer sta danes že duhovnika, Horvat Aleksander iz Pečarovcev in Sočak Štefan iz Bukovice pri Bogojini pa sta še v bogoslovju.

Čast. g. Horvat je bil za čas mojega bivanja v Santiagu moj spremljevalec. Ob 8 uri je že potrkal na moja vrata.

PO JUŽNOAMERIŠKI LJUBLJANI

Santiago je glavno in največje mesto v Čile. Ima 700.000 prebivalcev. Ustanovitelj mesta (1541) je konkistador Pedro de Valdivia. Mesto je lani slavilo 400 letnico. Ob tej priliki se je vršil velik mednarodni euharistični kongres.

Prvotno mesto se je naslonilo na podnožje grička svete Lucije, ki daje mestu slikovito podobo. Kakor Buenos Aires tako je tudi Santiago doživel svoj veliki porast v zadnjih letih in se more danes ponášati ne le kot vele mesto temveč tudi kot eno najbolj slikovitih celinskih mest v Ameriki.

S spremljevalcem sva stopila po mestu. Kmalu sva bila na centralni aveniidi Las Delicias, ki deli mesto na dva dela.

Moja prva skrb je bila urediti pot za nazaj, kajti vsega skupaj sem imel samo tri dni časa, v katerem je

treba ogledati marsikaj. Ko sem v potniški pisarni študiral načrt mesta, mi nekdo položil roko na ramo: "Ali me še poznate".

Pogledal sem ga in že opazil poleg njega spremljevalca.

"Saj res, znanci iz Puente del Inca! Kako ste potovali z avtom?"

Pripovedovala sta mi, o dogodivščinah na potu čez Caracoles, toda njim se je mudilo dalje, meni tudi. Ko sem imel vse urejeno za povratek, sva stopila na Sveto Lucijo. 70 m je visok ta griček. Nekaj podobnega kot ljubljanski grad. Po zložnih stezicah in vdobnih stopnicah med košatim krasotnim grmičjem in stasitim drevjem sem se popenjal kvišku. Sama živa skala je ta griček, v katerega so vsekali hodnike in prizidali še razkošne lope v katerih si lahko človek pri vrčku piva privoščil prijeten oddih v času žgoče dnevne vročine.

Vse na okrog se je nasehlo bučno mesto, ki je seglo daleč ven v ravnino proti zapadu in jugu, proti severu in vzhodu pa se je naslonilo na obronke gora.

In tistole tam? Saj to je pa prav slovenska Šmarna gora! Zares! Če se postaviš na grič sv. Lucije in malo na pomoč pokličeš domišljijo, boš kar kmalu v Ljubljani: Pod nogami mesto s premnogimi stolpi in cerkvami. Malo preveč je za Ljubljano, to je res. Toda domišljija si stvari lahko prilagodi. Tamle, gora sv. Kristora, je Šmarna gora. Nekoliko bliže je res, in ni da bi njegove pol gole bregove primerjal z lepimi šmar-nogorskimi zelenicami in bukovim gozdičkom in zarastlimi strminami... Toda podobno pa je.

Tamle v ozadju glej imaš pa Storžič, onole je Stol, celo Triglav sem našel z belo kapo in tistole tam bi mogel biti Grintavec...

Z griča sv. Lucije sem tako kmalu dobil približen pregled mesta, čigar promet je v marsičem podoben buenosaireskem. Je pa še mnogo cenejši, posebno v tramvaju in navadnih omnibusih.

Pri salezijancih me je že čakalo kosilo, nakar sva spet nadaljevala pot. Brzjavila sva Schnurerju v Talca, da naj on pride, če mu je mogoče, kajti meni čas nikakor ni dopuščal celega dne za pot do mesta Talca, ki leži daleč doli proti jugu.

Santiago se ponáša z znamenitimi cerkvami in častitljivimi starimi palačami. Mimogrede sva si marsikaj tega ogledala in nato krenila na obisk do g. Domiča, mojega prvega čilskega znanca, ki me je prejšnji večer sprejel na postaji. On ima v centru lepo upeljano parfumerijo in seveda tudi telefon po katerem smo lahko uredili vse zadeve, ki je bilo treba.

Dogovorili smo se, da napravim zvečer obisk v Jugoslovanski klub, kjer se zbirajo rojaki, ki so pa

LJUBLJANA, capital eslovena — Pogled iz frančiškanskega mostu na cerkev, Prešernov spomenik in Miklošičevo ulico

največ Dalmatinci. Slovencev v Santiagu ni kar nič. Čez 20 gotovo ni vseh skupaj. V kolikor vedo zanje, bi jih našli 10. Med temi desetimi je tudi prava gorenjska Minka, gospa Wollnerjeva. Ona je sestra dveh patrov frančiškanov Aljančičev, mož njen, g. Wollner je pa mariborski Nemec. K njim sva se nato namenila in jih tudi srečno našla. Wollner je inženir velike tovarne mila. Pač ni mogoče popisati veselja, ki sva ga napravila gospej z najinim obiskom. Še posebno veliko je bilo njeno veselje, ko sem ji mogel marsikaj povedati od doma, česar ona ni vedela in ker poznam tudi njene brate. . . Kmalu je prišel mož. Danes veste kako je človek v družbi Nemcev. Saj ne veš s kom imaš opraviti. Vemo da nimajo vsi Hitlerja radi, toda. . . Mož me je spravil v zadrego. . . Pa ne morda zaradi politike, katere se raje sploh nismo dotaknili, marveč zato, ker me je tako lepo po slovensko pozdravil in brez težav slovensko nadaljeval razgovor. Redko se najde kak Nemec, ki slovensko govori, zato me je tembolj prese-netilo to v Čile.

Trčili smo na veselo svidenje in prigriznili kar je prav po domačem okusu gospa na mizo postavila, nato je pa gospod pogнал svoj avto in smo zbrzeli proti gori sv. Krištofa. Ravno prav bomo prišli, ravno za sončni zahod.

NA ŠMARNO GORO

Pa to ni romanje. Malo je zabrnelo. Urno smo ovi-jali v višino po gladki cesti, da je mesto kar plesalo okrog nas in bilo vsak hip niže doli, na severu pa so vsak hip veličastnejše rastle gore, katere je domišljija porazdelila prav po podobi, ki jo kaže naša gorata Gorenjska.

Da! domišljija pravim, kajti stvarnost je precej drugačna. Čile je res lepa dežela, morda po pravici podobna naši gorati slovenski zemlji polni zelenih dolin in košatih gozdov ter cvetočih vrtov. Toda zato je treba iti še kak tisoč km daleč proti jugu. V okolici Santiaga pa je v vročih poletnih mesecih prav žalostna podoba pokrajine, ker vse zelenje zgori v suši. Le tam kjer je umetno namakanje, je tudi lepo zelenje. Zato je cesta na vrh sv. Krištofa marsikje prečkala ožgane bregove, pa je spet zavila v borov gozdiček. Opazil sem, da vodi tudi tja cevovod, ki zaliva borovi gaj.

Sv. Krištof je 320 m visok. Malo pod vrhom je konec ceste. Na vrh je treba iti peš. Saj me je bilo že preje sram, da sem se z avtom vozil na grič. . . Toda je bolj udobno in bolj hitro. . .

Ta zadnji konček smo pa stopili še kakih 30 m po stopnicah mimo krasne kapele sv. Krištofa in nato na vrh, kjer stoji 22 m visok kip Brezmadežne, veličastna podoba, ki jo je razločiti tudi iz mesta.

Sonce je že vtonilo tam nekje za gričevjem, ki zakriva pogled na Tihi Ocean. V nižini se je ozračje začelo gostiti v lahko meglico skozi katero se je prav ta hip potegnila dolga vrsta lučic, ki drže daleč daleč ven z neko cesto. Spet tam se je potegnila dolga vrsta luči in kar užigalo se je vse naprej, mrak pa je padal vedno gosteje. Še sem stal in gledal v gore, katerih beli obrisi so se še vedno odražali na temni sinjini neba. Pol ure preje so še blestele v poslednjih žarkih sonca in pele večerno pesem slovenskih planin.

MED ROJAKI

Nič drugače ni kazalo kot spet nazaj v mesto. Doli drži povsem druga pot. Vse mesto je bilo morje lučic pod nami, toda kmalu se je naša cesta sprostila in bili smo na mestni ravnini in na ravni cesti. Poslovili smo se. Toda predno smo si podali roke, mi je gospa še ponu-dila zavojček, v katerem sem dobil spomin na moje

bivanje, ki mi bo za nekaj let zadostoval za moje potrebe: izborno milo za britje, ki je najboljši izdelek Wollnerjeve tovarne.

Zvečer sva stopila z Domicem v Jugoslovanski klub. Tukaj v Buenos Airesu nas je Slovencev in Jugoslovanov na kupe. Na kupe je tudi naših društev, toda vsa skupaj malo pomenijo in le s skrajnim naporom vseh sil je zrastel na Dock Sudu naš dom. Lastne hiše naših slovenskih društev, kakor tudi so dokaz prizadevanja in dobre volje, so še vedno strašno daleč od tega, da bi mogli s ponosom nanje pokazati. . .

Ustavila sva se pred vhodom visoke hiše. Menil sem: gori nekje imajo kako sobo najeto. Kmalu sem bil znotraj in videl da sta dve nadstropji izključno v službi jugoslovanskega kluba. V Buenosu bi znašala najemnina za take prostore čez 500 pesov mesečno, pa bi jih ne mogli skupaj spraviti. V Santiagu pa, kjer je komaj kakih 200 Jugoslovanov, zmagujejo tak strošek kot en mož in ne bo dolgo, ko se bodo ponesli z lastnim domom, za katerega je že vse poskrbljeno.

Bila je ravno seja Jugoslov. narodne obrane in so me povabili naj tudi jaz prisedem in sem bil tako priča njihovega prizadevanja za enotnost med rojaki, ki brez dvoma tudi tam stoji na premnogih žrtvah osebnih kapric. Menda je največ zasluga rajnega Baburice, ki je bil steber jugoslovanske misli v Čile in je s krepko roko posegel vmes, kadar je prišel med rojake kak zgagar. V njegovi domoljubni šoli se je vzgojil rod, ki dela čast jugoslovanskemu imenu. Ni veliko naših rojakov, toda premnogi od njih so na odličnem socialnem položaju kot trgovci in obrtniki, pa tudi kot posestniki na deželi in na severu celo kot lastniki bogatih soliternih rudnikov. Složno sodelujejo vsi in so skupnost posebno lepo pokazali ob priliki nove maše čast. g. Schnurerja.

Ura je pa tekla dalje, zato sem moral jaz misliti na druge stvari in še enkrat stisnil roke v bratski pozdrav.

Še en dan me je čakal v Santiagu, ki sem ga skušal kar najbolje izrabiti s tem, da sem obiskal še dve bolnici v katerih delujeta dve slovenski sestri.

Najstarejša bolnica v mestu je San Juan de Dios. 400 let je že stara in deloma še prav taka, kot je bila delana.

Le kdo bi mogel popisati začudenje sestre Terezije, j ko je zapazila g. Horvata in mene neznanca. Še bolj pa se je začudila, ko sem ji povedal, da poznam vas škembljevec pod Gorjanci, kjer je ona doma. . . in da sem njene nečake na Suhorju celo v šoli učil.

Na kosilo sva stopila do g. kanonika Alojzija Rocka. Vse moje pozvedovanje po čilskem potresu je bilo zastonj. Nisem mogel dobiti nobene vesti o kanoniku Rocku, ki je bil tedaj v Concepciónu, in je bilo njegovo mesto med najbolj nesrečnimi kraji zadnjega potresa. Mislil sem že, da je med mrtvimi in evo: kar nenadno me povabi na kosilo in sem seveda njegovo vabilo z veseljem sprejel.

Del svoje mladosti je preživel ta gospod v Cerknici, kjer je njegov oče bil stavbeni mojster cerkniške cerkve. Svoje šole je vršil v Ljubljani, Gradcu in Zagrebu in je prišel kot študent v Čile, kjer je postal duhovnik in v škofiji Concepción dosegel čast kanonika. Po zadnjem potresu, ki je njega tudi hudo prizadel, je radi visokih let moral pustiti svoje službeno mesto in živi sedaj v Santiagu.

Pač bi ne mogel popisati vtisa, ki sem ga imel v njegovi prijazni hiši. Saj mi je bilo, kot da sem prišel na obisk k slovenskemu župniku kjerkoli doma. Prav

po kranjski navadi sva bila postrežena in sva pomodrovala in nazadnje sva še poskušala zapeti. Ker je bil moj čas prekratko odmerjen, se je ljubeznjivi gospod ponudil, da gre z menoj na nadaljnem potu do šeste ure, ko ga je njegova dolžnost klicala domov.

Krenili smo vsi trije na drugo stran mesta. Tam stoji velika bolnica San José, v kateri je prednica sester usmiljenk Ludovika Peternel, doma iz Trate nad Škofjo lokc. Tako jo je presenetil naš obisk, da ji je kar sapo zaprlo. Toda bistra Slovenka je kmalu našla v njej pravo struno in že je bila pred nami miza polna vsakršnih dobrot in naš razgovor kaj živahen. Marsikaj je že doživela v svojem samaritanskem delu. Tisti neotesanci in zagovedeži, ki imajo vsak čas na jeziku zaničljivo besedo nasproti redovnicam, naj bi bili priča njihovemu delu, njihovim žrtvam in njihovemu življenju v tajni globini srca, pa bi jim za vselej onemela zaničljiva beseda nasproti tem vršilkam krščanske ljubezni. — Včasih se seveda tudi kaj takega najde med njimi, kar ni v skladu z njihovo visoko nalogo, toda za pravo presojo redovnega in duhovskega stanu je treba gledati na tiste, ki svoje delo vrše s celim in plemenitim srcem, kakor je to naročilo Kristusovo in njegove sv. Cerkve.

Tudi ta obisk je bil kratek, ker je bilo treba tudi na poslanstvo, kjer sem ravno prav prišel. Naš minister dr. Kolombatovič je ravnokar prišel iz daljnega čilskega juga, kjer je obiskal naše naselbine. Doživel je doli nepričakovano lepe dneve med jugoslovanskimi rojaki, katerih je v Punta Arenas in v Porvenirju izredno mnogo. Saj tam se na ulici največ po naše govori. Naši rojaki so tudi med najbolj premožnimi. Dve bolnici doli vodijo slovenske sestre. V Punta Arenas pa deluje tudi naš rojak Prekmurec čast. g. Maroša. G. minister ni mogel najti dovolj besed, da dostojno pohvali tega našega misjonarja, ki si je pridobil srca vsega prebivalstva med katerim deluje. Pa kakor je znal misijonar Maroša pridobiti srca vseh vernikov svojega misijona, prav tako je pa osvojil tudi minister g. Kolombatovič srca vseh rojakov s svojim ljubeznjivim domačim nastopom, ki človeka pridobi že s prvo besedo, nasmehom in pozdravom.

Nekaj slovenskih obrazov v Santiago de Chile. — Štirje naši salezijanci in tri usmiljenke pri Wollnerjevih.

Kakih 20 km od mesta leži naselje Cisterna, kjer imajo salezijanci svojo centralno hišo. Tudi tja sem se namenil in sem sredi rajskega vrta, med trtami, zorečimi slivami in breskvami našel rojaka Štefana Sočaka, ki se tamkaj pripravlja na svoje bodoče duhovsko delo. Tam sem pa res našel nekaj tiste lepe dežele, kakor sem si Čile predstavljal, toda vse to je seveda mogoče le tam, kjer je umetno zalivano. Ker je v okolici Santiaga močnih potokov, je bilo zato primeroma lahko spremeniti del ravnega polja v plodne sadovnjake, zelenjadne vrtove in bohotne travnike.

Še en opravke me je čakal. Želel sem se kaj pomeniti tudi z g. Andrejem Cunja, rojakom iz Dekanov v Istri, ki je tajnik našega poslanstva v Santiagu. Kar prekratek je bil večer v prijazni družbi njegove družnice. Bilo je pozno in mene je klicalo prihodnje jutro na nadaljno pot proti Valparaísu.

(Dalje sledi)

SPOMENICA SLOVENSkih DUHOVNIKOV KRALJU PETRU.

V New Yorku je jugoslovanski kralj Peter II. sprejel tudi posebno deputation slovenskih duhovnikov ki so mu izročili sledečo spomenico:

Vaše Veličanstvo:

Ameriška slovenska katoliška duhovščina Vas po svojih predstavnikih iskreno pozdravlja kot gosta na tleh velike ameriške Demokracije. Naj prinese Vaše bivanje in delovanje v Ameriki velik blagoslov sedaj zasužnjenim narodom v naši skupni rojstni domovini, ki naj se dvigne iz razvalin in zablesti pred svetom kot NOVA JUGOSLAVIJA, demokratično in federativno urejena domovina Slovencev, Hrvatov in Srbov.

V to smer gredo vse naše molitve, vse naše želje in vse naše delovanje. Zato apeliramo na Vaše Veličanstvo, naj nas v teh naših naporih podpira.

Kot Slovenci seveda najprej mislimo na našo ožjo rojstno domovino za morjem, na našo drago nam Slovenijo. Vse naše težnje gredo za tem, da bi se po tej vojni že vendar enkrat uresničilo stoletno hrepenenje Slovencev po ZDRUZENI SLOVENIJI, ki naj ujedini v svojih mejah zares vse Slovence — torej tudi one, ki

so ostali pod Italijo, Nemčijo in Madžarsko po prvi svetovni vojni. Taka ujedinjena Slovenija naj postane sestaven del velike, svobodne in močne JUGOSLAVIJE, na znotraj federativno urejene, na zunaj enotne in nepremagljive.

Apeliramo a Vaše Veličanstvo, da naj v tem smislu vodi Vaša kraljevska vlada vso svojo politiko in nas le tako predstavlja pred svetovnim forumom Zaveznikov. Izjavljamo v tem slovesnem trenutku, da nas zelo bolijo pojavi, ki razdirajo prirodno jugoslovansko skupnost s sanjami o neki "Veliki Srbiji", "Veliki Hrvatski" in o — pozabljeni Sloveniji.

Trdno smo prepričani, da bo Vaše Veličanstvo našlo pota in sredstva, ki naj razblinijo vse take domišljije. Jugoslovanski narodi, trenutno razbiti po krivdi sovražnega tujega vpliva, naj pridejo čimprej nazaj pod skupno streho in k bratskemu medsebojnemu sporazumu.

Ker smo v tem zgodovinskem trenutku stopili pred Vaše Veličanstvo tudi kot predstavniki slovenskega katoličanstva, se želimo dotakniti delikatnega vprašanja verske tolerance v Novi Jugoslaviji.

Iskreno obžalujemo, da moramo čuti vesti, ki poročajo o nesrečnih sporih med katoličani in pravoslavni v domovini. Po našem najglobljem prepričanju ni v

stvari sami nobenega povoda za medsebojno netolerantnost. Mogoča je le, če se ena ali druga skupina da nahujskati sovražnim tujim vplivom, namesto da bi poslušala lastni notranji čut, ki kliče k mesebojni ljubezni v Kristusu. Obe Cerkvi imata vzvišeno nalogo da z resnim in pozitivnim delovanjem skušata v teh silno resnih časih rešiti jugoslovanskim narodom od prednikov podedovano krščansko kulturo po preizkušenem geslu: Za Krst častni in Slobobodu zlatnu!"

Končno imamo čast Vaše Veličanstvo opozoriti na silno važnost izseljenstva za narodno in državno življenje bodoče Jugoslavije. Samo tu v Ameriki živi nad en milijon jugoslovanskega izseljenstva. Med njim je okoli 300.000 Slovencev, katerih verski voditelji smo slovenski katoliški duhovniki. Naj bo bodočim voditeljem nove Jugoslavije pri srcu sistematično urejeno izseljenško skrbstvo na podlagi popolne enakopravnosti, kakor to nujno zahtevajo izseljenške, narodne in državne koristi.

Zahvaljujemo se Vašemu Veličanstvu za to dobrodošlo priliko, da moremo pred Vami osebno tolmáčiti mišljenje in čustvovanje katoliških Slovencev v izseljenstvu in v domovini za morjem.

V New Yorku, 6. julija 1942.

EL ARMA MAS PODEROSA

¡Son tantos los millones de manos que empuñan las armas! ¡Tantas voluntades aplicadas a conseguir la victoria a cualquier precio! Si esas mismas manos se juntaran en un gesto de súplica, si esas voluntades se volvieran tensas hacia Dios, si esas almas pidieran ardientemente la paz, con toda seguridad que ya la tendríamos, y con los únicos y verdaderos cimientos: los que pone el reinado de Cristo en los corazones y en la sociedad.

Ni una bestia es peor que el hombre desenfrenado, que pone su inteligencia al servicio del odio, del egoísmo, de la soberbia y de la sensualidad. Caído de las alturas sobrenaturales en las cuales nos colocó Jesucristo dotándonos con la filiación divina, abriéndonos la puerta de una felicidad eterna y poniendo por base del orden social las ocho bienaventuranzas, al hombre le queda un solo camino: el de la fuerza bruta, poniendo en juego todos sus talentos con el único fin de supeditar a todos sus rivales: es el reino del odio. Cañones, tanques, aviones, explosivos, fuego, rayos, electricidad, radio: todo lo usa para sembrar la muerte y amontonar ruinas. Las mismas fuerzas puestas al servicio del amor ¡cuánto bien podrían producir!

Contemplando la enorme desproporción entre los esfuerzos humanos tan enormes al servicio del odio y, al contrario, tan reducidos cuando se trata de ponerlos al servicio del amor, uno no puede sustraerse a la evidencia de que hay en actividad una fuerza secreta.

Los incrédulos, llegando a esta conclusión, quedan sin encontrar la solución. Los que nos guiamos por la Revelación de Jesucristo, no nos desconcertamos, advertidos por San Pablo de que tenemos que trabar lucha contra las fuerzas demoníacas dueñas de las tinieblas.

Bien conocida nos resulta la obligación de valerse de todos los recursos naturales, puesto que todos los talentos los hemos recibido para aprovecharlos en lo posible, pero no hemos de olvidar tampoco la palabra de Jesús: "Mirad las aves del cielo, que ni siembran ni siegan, ni tienen graneros, y vuestro Padre celestial las alimenta. Pues ¿no sois vosotros mucho más que ellas?" No nos deja a merced de las fuerzas demoníacas sino que tiene puestos siempre los ojos en los que invocan su ayuda.

Es verdad que contra los tanques hay que oponer tanques, contra los aviones un arma eficaz, pero también conocemos la lucha desproporcionada de David contra Goliat, la derrota de Holofernes provocada por un solo hecho heroico de Judit... recordemos las palabras del Espíritu Santo: "Para nada sirve madrugar; de balde se empeñan los que edifican la casa si no la construye Dios"... La Iglesia ha condensado la Verdad evangélica en esta frase: "Todo lo que Dios ha creado, lo cuida y gobierna con su Providencia, abarcándolo todo firmemente y disponiéndolo todo suavemente."

No puede pues triunfar la fuerza bruta, aún la más poderosa, contra Dios, autor de todas las fuerzas. Napoleón se burlaba del Papa, diciendo que "por la oposición de un viejito no se le caerían las armas de su mano"... Harto conocido es, como se le cayeron las armas de las manos congeladas por el frío del invierno ruso...

Tanques contra tanques. Pero tenemos otra arma, más poderosa, que es la oración. Afirma San Crisós-

tomo que la oración del justo ata la omnipotencia divina y transforma nuestra impotencia el poder divino. Si es que sabemos rezar.

COMO TIENE QUE SER LA ORACION

Primero: no para ser vista de los hombres. Esto tampoco quiere decir que ha de ser a escondidas, sino que sin intención de buscar el aplauso de la gente.

Segundo: no con muchas palabras, ya que Dios sabe bien qué necesitamos. El valor de la oración no depende, pues, de lindas frases y fingidos sollozos, ni mucho menos de los papelitos escritos en cadenas a Santa Teresita o San Judas Tadeo.

Tercero: no imponiendo a Dios condiciones, sino sometiendo nuestras súplicas a la voluntad de Dios. Ni tampoco como aquellos que en su oración, si, pronuncian el nombre de Dios, pero no piensan en El sino en el objeto que piden.

Cuarto: no con la arrogancia del fariseo, como si fuera para Dios una ganancia el que nos dignamos rezarle, sino con la humildad del publicano.

¡SÍ! ¡TIENE QUE SER HUMILDE!

Si San Pablo, después de haber hecho por amor a Jesús cosas indecibles, después de haber recorrido todo el mundo y sufrido mil persecuciones, se considera al "mínimo", con qué podríamos gloriarnos nosotros, tan vacíos de sacrificios, tan llenos de amor propio, tan vanidosos y, sin embargo, tan deseosos de halagos, tan indignos de las infinitas bondades recibidas y, a pesar de ello, tantas veces abusando de las gracias concedidas...

Ya sabemos que Dios de nosotros nada necesita: nosotros al contrario, nada podemos sin El: con El lo podemos todo.

Pero nos encarga Jesús ser humildes también con la gente: "Cuando llevas tu don a Dios y en el camino recuerdas que tu hermano tiene contra tí alguna queja, deja allí no más tu dádiva, vuelve primera a reconciliarte con tu hermano y recién luego podrá ser agradable a Dios tu ofrenda".

Si Jesús encarga: Dad y se os dará. Con la misma medida que midiereis sereis medidos... ¿Cómo podría esperar acepte su súplica Dios, aquel que no ha practicado la humildad y benignidad para con los que han recurrido a El? La misma generosidad que practicamos para con los que a nosotros recurren, la tendrá Dios para con nuestras súplicas.

¡Humilde y generoso para con Dios y el prójimo! Cuando estamos bien, no nos acordamos de Dios. Para oír misa no se tiene tiempo; para sacrificar algo: ni que pensar. Sólo cuando en los apuros se recuerda a Dios... ¡Qué motivo más grande de confianza en el momento de pedir algo de Dios! el poder decir: "Mira, Dios mío, sabes cuánto me costó renunciar a aquello, cumplir eso. Para cumplir con tu voluntad, para quedarte fiel a Ti... Ahora vengo y pido.

Pero aquel que para Dios no ha tenido nada, nada... que siempre pensaba sólo en su voluntad y caprichos, buscando sólo su placer, pisando la ley de Dios... ¿Cómo ha de presentarse con confianza ante Dios?... La única recomendación que puede presentar es reconocer: "ya sé que nada merezco, pero te pido humildemente, sinceramente arrepentido de mi ingratitude.

NEKAJ ZA STARIŠE

KAJ PRI VZGOJI NAJVEČ IZDA

(Zgled, ljubezen.)

Mnogo premore lepa beseda, ki pride iz ljubečega očetnega, maternega srca; a brez primere več izda nju no svete življenje. Učiti otroka, prigravarjati mu, navajati ga za dobro in odvracati ga od hudega: vse to je potrebno. Vendar pa je zgled najboljša pridiga otrokom. Zgled pri vzgoji sicer ni vse, izda pa največ. Izkušnja uči, da so otroci navadno odmev staršev. Ako prihajajo iz življenja roditeljev glasovi "pobožen", "ponižen", "čist", "usmiljen", bo jek v otrokovem življenju večinoma tudi tak. Ako se pa glasi iz življenja staršev "tat", "pijanec", "postopač", bodo odmevale tudi v otroku podobne značilke. Če so starši vse-skozi vneti in zgledni katoličani, se jim ne bo treba kaj prida truditi za lepo življenje otrok: njih zgled bo potegnil za seboj tudi družino.

Otrok se bolj in urneje uči z očmi, nego z ušesi. Zgled je najplivnejši pomoček pri vzgoji, ker je najnaravnejši. Stari modrijan Seneka je dal zgledu to-le pohvalo: "Dolga je pot samega poučevanja, kratko in učinkovito je pa učenje z zgledom." Isto resnico izraža točno in jedrnato naša slovenska prislovica: "Beseda miče, zgled vleče"; ali pa: "Kakor mati prede, tako hči tke." Narodni pregovor materam, ki niso nič prida, tako-le zasoli: "Če je mati spaka, tudi hčerka taka"; kajti slab zgled še bolj vleče, nego dober. Naš slovenski prvak-vzgoieslovec Slomšek je izrazil isto resnico v vezani besedi:

"Kakor stara ptica poje, nauči tud' mlade svoje."

Sv. Hieronim je polagal staršem na srce toplo priporočilo, naj vzgajajo predvsem z lepim zgledom. Kr-

OTRA PROPIEDAD DE LA BUENA ORACION TIENE QUE SER LA CONFIANZA. Y para poder tenerla, tenemos que pedir en nombre de Jesús. El verdadero cristiano, que comprendió el Padrenuestro, no tardará en hallar en Jesús a su Amigo. Cuántas oraciones quedan estériles, porque les falta la cariñosa confianza en la bondad del Padre celestial, porque no van apoyadas en los méritos de Jesús, por falta de intimidad con El. Millones de almas han experimentado la verdad de: "Todo lo que pidieréis al Padre en mi nombre, esto haré... Si estuviereis en mi y mis palabras estuvieren en vosotros, pedid todo lo que quisieréis y os será hecho". Es lógico que esta unión con Jesús sólo puede tenerla aquel que lo ama no sólo con palabras, sino también cumpliendo en todo su voluntad. Esos fieles de Jesús, después de la santa Comunión, con Jesús en su corazón tendrán realizada plenamente la palabra: "Aquel día pedireis en mi nombre; y no os digo que rogaré yo por vosotros, pues el mismo Padre os ama".

LA ORACION TIENE QUE SER CONSTANTE. En donde quedaría la humildad, condición esencial, la confianza, si no fueran puestas a prueba? También nuestra resignación tiene que ser demostrada. Esa resignación que, así mismo, constituye una condición esencial de la verdadera oración.

Cuántas veces se oyen quejas: "¡tanto que he pedido y todo fué inútil...!" Los que así hablan, se parecen quizás a aquellos niños, que gritan y patean, porque no se les ha dado un objeto peligroso. ¡No somos nosotros los que hemos de determinar el tiempo

ščanski materi Leti v Rimu je pisal: "Nič naj ne vidi hčerka na tebi ali očetu, kar bi bilo greh, če bi storila. Pomnite, roditelji, da ste dolžni učiti bolj z zgledom, kakor z besedo."

Ako starši vestno opravljajo svoje molitve in po veri žive, polagajo s tem trden temelj, ki bo na njem sv. Cerkev čedalje lepše oblikovala življenje otrokovo. Poznejše delo staršev ne bo težko: dan s svojimi verskimi dolžnostmi, leto s svojimi ljubkimi in zajemljivimi prazniki, zakramenti s svojo čudovito močjo bodo v otroku to, kar je v njem dobrega, božjega, razvijali in utrjevali. Molitev in živa vera pokličeta takorekoč Boga za pomočnika vzgoje.

Za časa grozovitega Antioha, sirskega kralja, ki je hotel Jude s silo odtrgati od božje postave, je živel 99 letni starček Eleazar, imeniten pismouk. Tudi od njega je kralj zahteval, naj bi zavrgel božjo postavo in v znak tega jedel svinjsko meso. Toda Eleazar se ni dal zapeljati v greh. Ko so mu prijatelji, ki se jim je smilil, prigravarjali, naj si da primesti mesa, kakršno bi pač smel jesti, da si otme življenje, je starček odvrnil: "Ne spodobi se moji starosti, da bi se hlinil. Ako to storim, bi mladina mislila: Stari Eleazar se je dal zapeljati v greh, jaz bi pa s tem ognusil svojo starost. Kaj bi pa tudi imel od tega, če se umaknem človeškim mukam! Rok! Vsemogočnega vendar ne uidem ne živ ne mrtev. Torej rajši brez strahu in slavno umrjem za predrage in presvete postave. Tako se izkažem vrednega svoje starosti, mladeničem pa zapustim junaški zgled."

Ta mož je pač dobro umeval, da je vzgoja brez lepega zgleda prazno delo.

Lepih zgledov v družini — teh pogrešamo danes! Ali naj pričakujemo, da bodo gole besede, ki jih otroci tuintam slišijo — če ne dcma, pa vsaj v šoli — učinkovale, če so oštropljene z gnojnico slabega zgleda v domači hiši? Kaj naj izda n. pr. prazno, četudi vsakdanje svarilo: "Otrok, priden bodi!" če pa ne ve,

y el modo en que se han de cumplir nuestras súplicas! Nos basta saber que Dios, que es el Padre, jamás se negará a oír nuestra oración presentada en nombre de Jesús, y, si es cierto que es para nuestro verdadero bien, no tardará Dios en valerse aún de un milagro para atendernos.

Así nos repite San Juan en su carta: "Carísimos, si nuestro corazón no nos reprende, confianza tenemos en Dios. Y cualquier cosa que pidieramos, la recibiremos de El, porque guardamos sus mandamientos y hacemos las cosas que son agradables delante de El."

Lo principal de la oración es, pues, la unión interna con Jesús. El objeto de ella tiene que estar conforme a las súplicas del Padrenuestro, que es la más sublime fórmula de la oración. La santa Misa y la Comunión son dos medios que nos unen directamente con Jesús, que da a nuestras súplicas eficacia.

Un lugar muy especial entre las oraciones lo ocupa el santo Rosario, por dos razones: primero porque nos hace meditar la vida de Jesús, y luego porque va apoyado con la intercesión poderosísima de la Madre de Jesucristo.

Y convencidos de la eficacia innegable de la oración, penetrados intensamente de humildad, confianza y constancia, digamos al Señor, con la mente y el corazón, hoy más que nunca: "Oh Dios, de quien vienen los santos deseos, los consejos rectos y las obras justas: da a tus siervos aquella paz que el mundo no puede dar para que, ocupados nuestros corazones en el cumplimiento de tus mandamientos y libres del temor de los enemigos, sean nuestros tiempos tranquilos por tu protección. Por N. S. J. C."

PRED PODOBO MARIJE POMOČNICE SLOVENCEV

MARIJA POMAGAJ NA BREZJAH

Nobena dežela se ne ponaša s tolikimi Marijinimi svetišči kot Slovenija. Slehernemu Slovencu je znana Sveta Gora pri Gorici in Svete Višarje. Toda najbolj lastna celotnemu slovenskemu narodu je Marijina božja pot na Brezjah, v prelepi okolici na podnožju mogočnih Karavank.

Ta božja pot je stara komaj sto let. L. 1800 je bila zgrajena Marijina kapelica, kateri je slovenski slikar Leopold Layer zaobljubil lepo podobo, če ga reši iz francoske ječe, kjer je bil zaprt radi osumljenja ponarejevanja denarja. L. 1814 je kapelica dobila prekrasno sliko, ki pa do 1863 ni vzbudila posebne pozornosti; tega leta se je pa nenadno razširil glas, da se gode na Brezjah čudeži in glas je rasel leto za letom in narod je pričel romati in so bile uslišane neštete prošnje. Skromna cerkvena je postala premajhna, zato so začeli misliti na primerno svetišče, ki je kmalu postalo središče slovenske pobožnosti do Marije.

Vse svetišče je dragocena umetnina v kateri je ostala nedotaknjena prvotna kapelica z Marijinim oltarjem in čudodelno podobo, okrog katere je romalo na kolenih vsako leto 200.000 vernih Slovencev iz vseh dežela in so tudi tisti, ki so iz daljne tujine pohiteli pozdraviti svoj slovenski dom stopili pozdraviti Marijo Pomagaj na Brezje.

Dva sta najpomembnejša dogodka v zgodovini brezjanske Marije Pomagaj: 1907 je bila slovesnost kronanja Marijine podobe, ki je od tedaj postala "Kraljica Slovencev" in 1934 ko je prisostvovala tudi veličastnemu mednarodnemu evharističnemu kongresu v Ljubljani, ko so jo v veličastnem sprevedu ponесли iz Brezij v Ljubljano.

Skrite so največje milosti, ki jih je posredovala brezjanska Marija Pomagaj. Nešteto pa je zahvalnih

En una modesta capilla encontró lugar un cuadro de la Virgen, voto del pintor Leopoldo Layer, acusado de falsificador de monedas en 1814. Cincuenta años más tarde se corrió la voz: "María hace milagros en Brezje!" Las crónicas confirman esta voz con muchísimos hechos. Innumerables son las gracias allí recibidas desde entonces. 200.000 personas acudían por año al famoso Santuario y volvían consoladas a sus hogares.

Ahora, con los horrores de la guerra, sufre con su pueblo también la Virgen. Uno de los golpes dolorosísimos para los eslovenos fué la clausura del Santuario de la Virgen, al cual acudíamos con tanta fe y confianza en los momentos dolorosos.

Con nuestro pueblo sufre nuestra Madre, nuestra Auxiliadora, nuestra En Ella tenemos puestas nuestras esperanzas en tan dura prueba.

Hemos colocado la imagen de Ella en nuestro estandarte, que será bendecido el 11. de octubre en Avellaneda, para poder implorar con más confianza la salvación de nuestro pueblo y la paz del mundo.

podob in zaobljubljenih predmetov, ki izpričujejo prijete dobrote in uslišane prošnje. Cerkvena kronika pripoveduje o dogodkih, ki so pravi čudeži.

Z bridkostjo slovenskega naroda v sedanji vojski je prizadeta tudi Marija, kajti njeno svetišče je zaprto in je Slovincem prepovedano pristopiti in poklekniti pred podobo Marije, ki je bila toliko tisočkrat tolažnica trpečih in prosečih in ki tudi v sedanjem bridkem času ni nehala čuvati nad našim narodom.

Miljon slovenskih src hrepeni poklekniti pred podobo Marije Pomagaj na Brezjah, pa jim ni dano.

Zato se bomo pa mi zgrnili okrog prelepega posnetka iste Marije Pomočnice in dvignili zaupne molitve za rešitev našega naroda in za naše lastne potrebe.

11. oktobra ob 10.30 uri se vrši slovesna blagoslovitev prekrasne zastave za Avellaneda, ki nosi podobo Marije Pomagaj. Kdor bi ne mogel prihiteti dopoldne k svečanosti blagoslova, naj pa pride popoldne ob 4 uri, ko bomo zapeli pred njo litanije in toplo pesem goreče prošnje.

PROŠNJA DO VSEJ SLOVENCEV

blizu Avellaneda in iz Buenos Airesa, od Bernala do Lanúsa, od Dock Suda, Puente Barracas in Pinjera, da bi se potrudili na našo lepo slavnost, štera se bo obdaržala 11. oktobra na Avellanedi, ka bo nova cerkvena zástava žegnána. Kapelico že vsi znate, gde je Manuel Estévez 630. Vas vse vábimo!

Slovinci iz Avellaneda.

NA AVELLANEDO 11. OKTOBRA OB 10.30 h IN OB 16 URI MANUEL ESTEVEZ 630.
(Pri frígorigo "La Blanca")

v čem naj bo priden in kako naj to stori!

Vzgojitelj, ki se njega besede ne ujemajo z dejanji, je podoben onemu postarnemu raku v basni, ki je svoje nadebudne mladiče učil, naj ne bodo več tako starokopitni kakor so bili njih predniki, marveč naj začno moderno, t. j. naravnost naprej hoditi. Mladiči so pa rekli: "Očka, pokaži, kako!" Stari rak se spusti v tek, toda ne naprej, kakor je učil, ampak nazaj, kakor doslej.

Kaj bomo rekli o očetu, ki se je tako-le jezil nad svojim sinom: "Ne vem, kje se je ta hudič kleti navadil!"

Cvetko na grob

V juniju letos sta počila dva strela na ljubljanski ulici in prebodla dvoje plemenitih src. Prva žrtev je bil dr. LAMBERT EHRlich, svetniški duhovnik, velik narodnjak in učenjak svetovnega slovesa, star 64 let.

Drugi je bil Ivo Peršuh, velik idealist. Kot idealen študent je stopil v semenišče, toda njegov poklic je bil drugačen. Postal je voditelj slovenske mladine in dajal smernice štajerskim fantom. 40 leten je padel kot žrtev gestapovske krogle, pa ni bilo sodnika, ki bi sodil zločincem, temveč dva dni po aretaciji so se spet svobodno sprehajali po ljubljanskih ulicah in prežali na nove žrtve.

Tako kot ta dva moža jih je padlo že nebroj, za katerimi toči slovenski narod grenke solze.

Bridko me je zadela novica o tragični smrti dr. Ehrlicha. Bil je moj profesor v bogoslovju, a bil nam je mnogo več kot profesor, kajti bil nam je vzor duhovnika, javnega delavca, narodnjaka in učenjaka.

Rojen je bil v Žabnicah pod sv. Višarjami na Koroškem iz zavedne slovenske družine. Kljub nemškemu priimku je bil ne le zaveden Slovenec temveč eden prvoborcev za slovenske pravice, ne le na Koroškem, temveč tudi za Slovence v Italiji.

Ko se je odločevala usoda slovenskega Korotana, je bil on poslan v Parizu na mirovno konferenco kot borec za slovenske pravice na Koroškem. Zgodovina bo imenovala njegovo ime s častjo, ko bo govorila o tem žalostnem poglavju naše preteklosti. Ko bi vsi prizadeti slovenski možje tako nesebično in s toliko žrtvijo spolnili svojo nalogo kot je on, ko je zbiral dokaze naših pravic, bi nikdar ne doživeli žalostnega 10 oktobra 1920, ko smo zgubili koroški plebiscit. Neutrudno prizadevanje koroške komisije, katere duša je bil dr. Ehrlich, je z nadčloveškimi naporii nagromadila toliko dokazov o slovenskih pravicah na Koroškem, da je mednarodna konferenca pristala na zahtevo o plebiscitu. Žal smo plebiscit zgubili po sami neumnosti in brezbriznosti slovenskih in jugoslovanskih oblasti, katere niso imele srca za velike potrebe nesrečne Koroške, ki je izkravela v boju spomladi 1920 in deželo spravilo v veliko pomanjkanje živil. Med tem ko so iz nemških krajev pošiljali obilico darov so iz Ljubljane prejemali le papirnata vabila naj dokažejo da so zavedni Slovenci...

Kadar se je dr. Ehrlich domislil te usodne napake, ki je pogazila v nič tolike njegove žrtve in prizadevanja, mu je zastala beseda v grlu in v očeh mu je zablestela solza...

S koliko liubeznijo nam je govoril o zasužnjeni Primorski! Ni zamudil nobene prilike, da je tudi v širni svet zaklical besedo o naših pravicah do Trsta, Istre in Gorice.

L. 1927 sva šla skupno na mednarodni misijonski kongres v Poznanju na Poljskem. Ob tisti priliki sem posebno dobro spoznal njegovo plemenito slovensko srce, ko je sprožil tudi misel, ki je samim Poljakom bila kaj malo ljuba: "Kaj bomo sanjarili o uspešnem misijonskem delu; kaj naj govorimo o božjih in človeških parvicah divjakov, če pa imamo v sredi katoliških narodov nevredne ljudi, ki nočejo spolniti zapovedi ljubezni in odrekajo narodnim manjšinam pravice, ki jih sebi zahtevajo!"

Vnela se je ostra debata, ki je v živo zadela Poljake, ki so kaj grdo ravnali z bratskimi Ukrajinci, nakar je pokazal dr. Ehrlich na našo krvavečo rano, na Gorico in Trst.

"Ako naj upamo na uspešne sadove našega misijonskega prizadevanja, storimo vse, da bomo zapoved ljubezni najprej spolnili, kadar od nas samih zahteva žrtve v prid bližnjega! Le tako bo tudi naše misijonsko delo blagoslovljeno!"

Rajni dr. Ehrlich je bil ognjevit mož. Njegova beseda ni bila mrtvo učenjaško predavanje, temveč je bila ogenj, ki je vžigal. Kdor ga je poslušal, ni podvomil niti za hip o resnič-

nosti njegovih besed. Bil je neumoren mladinski predavatelj. Kamor je prišel, je zasejal seme navdušenja, ki je gnalo dalje. Njegova pridiga je osvajala srca. Tudi Ljubljana je dobivala v tistem času svoj "rudeči pas". Ehrlich je dobro vedel, da tisti ljudje niso zgubljeni in tudi ne krivoverci. Poleg svoje- ga silnega proforskega dela, kot voditelj misijonskega gibanja med Slovenci, kot predavatelj mladinskih sestankov, je še vseeno našel čas, da je obiskal tudi razdedinjence in brezdomce. Po tistih naseljih je stekel na sprehod — stekel, pravim, ker ni znal hoditi počasi. — Pa njegov sprehod je bil vse kaj drugega kot razvedrilo. Bil je obisk samaritana, ki je nesel pomoč stradaiočim družinam Najprej jim je nesel kruha za usta, kmalu na si je pridobil tudi njihova srca in jim je ponesel tudi božje besede. Našel je način, kako začeti tudi zanje nedeljsko mašo, pri kateri jim je nato razodel neznanu resnico "osmerih blagrov", izpolnuioč tako besedo Jezusovo, da "se ubogim oznanuje evangelij".

Če je slovenski narod dobil v poslednjih desetletjih celo vrsto vnetih duhovnikov, je bila v izredni meri zasluga apostolskega dr. Ehrlicha, ki je bogoslovcem na tako lep način tudi z dejaniem kazal kakšen mora biti pravi duhovnik.

Bil pa je on tudi učenjak svetovnega slovesa. Obvladal je vse glavne evronske jezike. Angelško, francosko in nemško je napisal cele skladovnice knjig, s katerimi je postal znan širokemu svetu. Svoje študije je dopolnil v Oxfordu na Angleškem: bil je dopisnik najodličnejših francoskih revii, polemiziral je z Italijani. Slovencem je podaril nešteto odličnih znanstvenih spisov. Ko so prihajali v Ljubljano tuici iz vseh dežel, učenjaki, ki so prišli spoznavat Slovence, so najprej potrkali na njegova vrata. Ko sva bila na Poljskem, je del svojega nagovora povedal po polsko.

Tako je bil ta mož vzor domoliuba, apostolskega duhovnika in resnega učenjaka. Zato ga je pa tudi narod tako globoko cenil, zato ga je pa tudi sovražnik tako črtil, da je moral v smrt.

Naj v miru počiva. Naroda, katerega je tako zvesto ljubil, ne bo pozabil pred božjim prestolom, kamor je pohitel, da bo pred najvišjim sodiščem branil slovensko pravdo. Pa tudi naš narod ne bo pozabil tega velikega svojega sina.

Najmlajši naši igralci e etaoia etaoia etaoa oaaa oat eoe
El grupo de la "Primavera" en el Festival del 13. de sept.
Najmlajši naši igralci iz veselice 13. septembra — "Pomlad".

Opozarjamo, da bodo ti malčki ponovili svoj nastop ob priliki prelepe prireditve SLOVENSKE ŠOLE, ki se bo vršila 8. NOVEMBRA v Armenski dvorani, ACEVEDO 1353 ob 16 uri.

GLASBENA KULTURA MED PRIMORSKIMI SLOVENCMI

Prosvetno gibanje čitalniške dobe je potrebovalo glasbo kot sredstvo, da razvname široke ljudske plasti za narodno stvar. Pevci čitalnic so opevali ljubezen do našega slovenskega dekleta, ljubezen do domače slovenske grude, navduševali so se za vseslovansko pobratimstvo in pripravljali zavestno v srcih ljudstva pot svobodni Jugoslaviji.

Cecilijanci so v pravem spoznanju druge globoke potrebe človeške duše skušali poglobiti cerkveno pesem, s katero naj dostojno hvali naša duša svojega Stvarnika. Ker so bili pa slovenski cecilijanci skoro vsi obenem tudi odlični narodni borci, je dobilo na naši zemlji cecilijanstvo tudi z narodnega stališča izreden pomen in posebno na našem Primorskem je bilo v tem oziru zelo zdravo in koristno. Preveč smo stali pod vplivom lahke, sladke in medle italijanske arijozne glasbe v veliko škodo našega lastnega svojstvenega narodnega razvoja.

Eden izmed naimarljivejših cecilijancev je bil ljudsko-šolski učitelj **DANILO FAJGELJ**. Rojen je bil v Idriji l. 1840, umrl v Gorici l. 1908. Zložil je veliko cerkvenih slovenskih in latinskih skladb, razne zbirke orgelskih kompozicij in tudi številne posvetne zbornice. Bil je dober kontrapunktist in ljubil je polifonične oblike. Po Gallusu-Petelinu je bil menda zopet prvi Slovenec, ki je te oblike tudi v resnici obvladal in gojil. Svoje rokopise je izročil dunajski dvorni knjižnici. Želeti bi bilo, da se ta zaklad po končani vojni pridobi za naše jugoslovanske javne ustanove.

Zelo zanimiva osebnost je bil drugi naš cecilijanec, duhovnik **IVAN KOKOŠAR**, rojen l. 1860. v Hudijužni in umrl l. 1923. na Grahovem na Goriškem. Bil je zelo podkovan v glasbeni teoriji in tudi jaz sem se rad posluževal njegove izredno bogate glasbene knjižnice. Zložil je tudi on lepo število najrazličnejših cerkvenih kompozicij, vendar se važnost njegove osebe izraža mnogo bolj v njegovem delovanju kot vzgojatelj zelo resnih mladih in vnetih organistov, pevovodij in pevcev ter v tem, da je z veliko marljivostjo zapisoval po vsem Goriškem, posebno pa v naših gorah, kjer je bil doma, narodne pesmi in da je zbiral vsakovrstne glasbene zapiske, rokopise in tiskanice. Njegova rokopisna zbirka narodnih pesmi obsega okrog 700 napevov. Izvirnik je bil izroččen ljubljanskemu narodopisnemu muzeju. Njegov učenec, organist Roman Pahor iz Renč se je z vso ljubeznijo posvetil nalogi, da Slovence seznanj z vrlinami tega odličnega moža.

V svojem rojstnem kraju na Št. Viški gori na Goriškem živi vrli posestnik **IVAN LAHARNAR** (r. 1866), zelo nadarjen glasbeni samouk, ki nam nudi častni zglede, kako se more človek tudi v priprostih razmerah z resno voljo dvigniti do lepe višine umetniškega ustvarjanja. Izdal je več zvezkov cerkvenih in posvetnih pesmi in sodeloval tudi pri raznih glasbenih zbirkah.

Iz kroga goriških cecilijancev je izšel tudi organist in skladatelj **IVAN CARLI**, ki se je še mlad izselil z Goriškega na ozemlje Jugoslavije.

Najprijubljenjši goriški skladatelj duhovnik **VINKO VODOPIVEC** (r. leta 1878 kot sin učitelja v Ročinju pri Kanalu) je stal v svoji mladosti še pod vplivom cecilijancev, kar se pozna priprostosti njegovih harmonij, a njegova bolj arijozna melodika se nikdar ni hotela tej struji popolnoma ukloniti; tudi v oblikah se rašči naslanja na čitalniške prednike. Še vedno neumorno sklada v svojem, podeželskemu petju primernem, lastnem načinu in dejstvo, da se njegove pesmi pojejo širom vse Slovenije po vseh cerkvah in društvenih prireditvah, dovolj jasno priča zanj. Živi kot župnik v Krombergu pri Gorici.

Bivši dolgoletni urednik "Cerkvenega glasbenika", regens chori ljubljanske stolnice, profesor konservatorija in prav gotovo eden najizrazitejših predstavnikov naše slovenske

POPOLDNE SLOVENSKE PESMI IN VESELJA

BO 18. OKTOBRA z začetkom ob 16 uri v
Armenski dvorani, **ACEVEDO 1353**.
Zbori Slov. doma in **G.P.D.S.** iz **Ville Devoto**
bodo zapeli najlepše **Vodopivčeve bisere**.
Spevoigra: "**SRCE IN DENAR**" je pa tudi
prelepa točka, umetniško delo **Vodopivčeve**.

glasbe, duhovnik **STANKO PREMRL** (r. 1880) je tudi pod našim solncem rojen v Št. Šidu na Vipavskem. Dolgi letniki "Cerkvenega Glasbenika", ki ga je po Antonu Foersterju prevzel in urejeval do pred kratkim, ostanejo spomenik njegovega znanja, njegovih vrlin in njegove marljivosti. Pod njegovo spretno roko je ta revija postala ena najboljših svojevrstnih svetá. Drugi spomenik mu je orglarska šola, ki jo on vodi in s svojo voljo vzdržuje in ohranja; tretji pa so njegove kompozicije, ki spadajo med najboljše, kar smo Slovenci na tem polju ustvarili. Njegove latinske maše štejem med bisere svetovne književnosti. Znana je Premrlova virtuoznost v orgljanju. Glasbene študije je dovršil na dunajskem konservatoriju.

V Vodopivcu imamo pevca, ki prebeva naravno nepri-siljeno. kakor mu je kliun zrasel, bi rekel, Premrl je pa po moistrskem obvladaniu stroke postal učitelj novih rodov. Oba sta izšla iz cecilijanstva, ali oba sta v svojem sicer zelo različnem poimovanju in razvoju šla daleč preko sloga prvih skladateljev tega gibanja.

Posebno mesto zavzema med našimi glasbeniki **IVAN MERCINA**, rojen leta 1851. na Gočah in umrl v Gorici leta 1940. Po dovršeni gimnazijski maturi v Gorici je še dve leti študiral in nato odlično maturiral na učiteljskišči. Po netletnem službovanju na Proseku in v Materiji je prišel za učitelja na goriško državno deško vadnico, kjer je ostal do svoje pokojitve. Zraven tega je poučeval petje in klavir na učiteljskišči, petje na gimnaziji. V deškem semenišču je skozi 30 let poučeval gojence v petju po eno uro na teden. Sicer je tudi skladal, ali najvažnejše njegovo delo zraven njegovih pedagoških zaslug je njegovo zanimanje za zvonove. Zato ga imenujemo našega prvega zvonoslovca. Izdal je leta 1926 knjižo "Slovenski pritrkovavec" in leta 1930 knjižico "Opravilo cerkvenikovo v zvoniku" in "Zvonoznanstvo". Od leta 1920. dalje je pisal o tem predmetu mnogo razprav v "Cerkveni glasbenik". Mnogo truda je posvetil no vojni nabavi novih zvonov in si pri tem pridobil neveljvinih zaslug za naše obnovljene cerkve.

Novomeški kanonik **FRANC FERIANČIČ**, znan skladatelj in glasbeni pisatelj je tudi doma na Gočah.

ZAKLJUČEK.

Domišljujem si, da sem dovolj dokazov nanizal v dosego namena, ki sem si ga postavil v uvodu. Moral bi še mnogo napisati o glasbenem življenju v zadnjih desetletjih pred svetovno vojno, o naših naporih pod italijanskim mangelom, o naših cvetočih organizacijah, ki so jih vse vničili "kulturo-nosci", o vseh sinovih naše zemlje, ki so, ali iz političnih razlogov morali bežati preko meje, ali šli trumoma in nosamič po isti poti, ker zanje ni bilo kruha, če so hoteli ostati zvesti sebi in svojemu narodu.

Slovenska pesem nas je spremljala skozi toliko stoletij do danes in se bo prav gotovo glasila še, ko bo kvečiemu še prokletstvo spominjalo na vse zločince, ki danes grešijo nad našo krvjo.

Zato naj krepko se naša pesem glasi,
iz dna naj srcá v ponos in radost nam doní,
da naš spev bo odmev slovenskega duhá,
veselja vzklik, bolesti krik slovenskega srcá!

David P-ktorič

Traducción de
DARINKA ČEHOVIN

NOVENO CAPITULO

Los bárbaros que habitaban en los alrededores de Bizancio, tanto en Europa como en Asia, iban a invernar a la ciudad imperial. Algunos iban a vender ricas pieles, otros a cambiar piedras preciosas por telas y cristales, armas y arreos. Mas no eran muchas las personas de tales intenciones. Los grupos más importantes estaban formados por vagos y harapientos, hombres sin hogar y sin familia, que vivían de día a día, cuyos dueños eran los que les daban más comida y les ofrecían mejores bebidas. Hipócritas, aventureros, traidores, bandidos y ladrones, músicos y bufones, quizá no todos peleadores pero sí haraganes, preferían comer el pan regalado a tener que sembrar y cosechar.

Muchos eran atraídos por el interesante circo bizantino. Eran esos espíritus inquietos que son infelices en medio del orden y del progreso, que no conocen la paz ni en su lecho ni en su mesa; sólo tienden a salir, hacia el mundo, sin meta y sin causa.

Radován e Iztok tomaron a la noche la buena carretera, la que unía el Danubio a Bizancio a través de los Balcanes. Debían alejarse con presteza del fortín, antes que en él notaran su ausencia.

Hacia el amanecer oyeron un galopar de caballos.

"Vienen detrás nuestro!", murmuró Iztok.

"¡Hijito, no temas! ¿Quién puede ser tan loco y tan cuerdo como para pensar que: Iztok va conmigo a Bizancio!"

El galopar se acercaba. Radován aseguró que no había nada que temer; sin embargo se apresuró a esconderse entre unas tupidas matas, arrastrando consigo a Iztok.

No permanecieron sentados mucho tiempo en su escondite, cuando los pasaron los caballos.

"¡Tuñús!" Gimió Radován.

"¡Tuñús!" Afirmó Iztok.

Los hunos no se volvieron ni a derecha ni a izquierda; parecían atados a sus caballos. Algunos apoyaban la cabeza sobre el pescuezo de los animales y dormitaban, sin disminuir por eso el galope.

Cuando pasó cerca un manto rojo, Radován alzó el puño.

"¡Hijito, Tuñús es mal oliente! ¡Témele! ¡Vive del engaño!"

"¡Es bueno con mi padre!"

"Tu padre está ciego si le cree. Radován, que viaja del Visla al Bósforo, lo sabe todo. Te repito: ¡Tuñús es mal oliente, inútil, ladino!"

"¡Miente al Emperador; respeta a los eslovenos!"

"¡Ja! ¡Ja! ¡Ja! Al Emperador le miente y no le miente. Es su siervo. Entre nosotros lo desgarran y lo ataca; en Bizancio se arrastra por pies y manos con su trompa en el suelo como un cerdo, y lame los zapatos del Emperador. En tanto que entre los eslovenos derrama la discordia."

"¿La discordia?" Se sorprendió Iztok.

"¿Acaso no sabes que los antos desaparecieron esta noche a través del Danubio, para no esperar el consejo de hoy? ¿Quién los inspiró? ¡Tuñús, el ladino! Todo lo supe por los antoves."

Los jinetes se alejaban. Salieron de los matorrales y prosiguieron su viaje.

Era una mañana oscura; caminaban silenciosos los viajeros por la carretera, cruzando lugares solitarios e incultos.

Iztok inclinó la cabeza. La mañana cargada de niebla, el silencio mortal, la huída nocturna sin despedirse de su padre ni de Liubíniza, lo atormentaban hasta entristecerlo. Casi se arrepentía; comprendió que su huída debió producir en el padre un gran dolor, más profundo que el producido por los nueve hermanos juntos al caer bajo el acero. Y este amargo descubrimiento: ¡Tuñús era un hipócrita! Si tuviera el arco y la flecha y la flecha y estuviera cerca de ese huno, la hubiera tirado sin vacilar. Algo lo impelía a volver al fuerte a contarle a su padre la traición de los hunos. Agachó aún más la cabeza. Su paso era más lento que el de Radován.

Este lo observaba en silencio. De vez en cuando lo miraba de reojo, para leer en su rostro, ayudado por la experiencia, esa lucha interior.

"¡Vuélvete, hijito!"

De pronto, Radován se detuvo. Iztok se despertó como de entre sueños.

"¡Vuélvete, Iztok! Añoras tu hogar. No es entretenido el camino solitario por el que caminan los pobres músicos. ¡Vuélvete! ¡Aún estás a tiempo!"

"No, padrecito, ¡adelante, adelante! Pensaba en lo que me dijiste de Tuñús. ¡Por eso se entristeció mi corazón!"

"¡Entonces adelante! ¡Levanta la cabeza y olvida! ¡Al anochecer estaremos con seguridad en alegre compañía!"

Iztok irguió la cabeza pero no pudo olvidar. Deseándolo sinceramente, juró sobre Perun que tendría que volver a encontrarse con Tuñús.

Hacia el anochecer distinguieron delante de ellos una agradable colina. Estaba rodeada por campos cultivados, apoyadas en sus laderas algunas cabañas; sobre el camino se erguía un pequeño fuerte. A la entrada del pueblo ardía una fogata.

... "La aldea Breza", nombró Radován. "Ese fuego es alimentado por viajeros como nosotros. ¡Encontramos compañía!"

Radován salió del camino y se dirigió directamente hacia el fuego.

Unas veinte personas estaban sentadas o echadas en el suelo. Algunos eran salvajes, parecidos a los hunos, con la única diferencia de que tenían la cabeza descubierta y largos cabellos trenzados. Se trataba de los varhunos. Ellos afirmaban ser obros, pues tenían mayor fama, y para que la gente los temiera. Otros eran habitantes de la costa del mar Negro, de raza alana.

Mientras se acercaban al fuego, Radován pulsó su lira y cantaron una alegre canción.

Todos se movieron y levantaron los ojos del fuego. Se alzaron y comenzaron a saltar y a gritar. Inmediatamente los invitaron a unírseles, separaron la ceniza y sacaron de entre las brasas trozos de asado cabrío.

Iztok se sorprendió de la sabiduría y de la astucia de Radován.

"¡Eslovenos! ¡Eh, de dónde? ¿De la misma lucha donde mataron a Hilbudi?"

"¿Por qué me humillas, amigo? Somos eslovenos y llegamos desde lejos: de Visla. No somos amigos de la guerra. ¿Desde cuándo un músico blandió la espada? ¿Cuándo un cantor aulló como un lobo?"

"¡Bebe, músico, y no te enojas! Pero los eslovenos al fin acabaron con Hilbudi. Sus jinetes huían por aquí como ratas delante del agua y derramaban terror hacia Svarun por toda la región."

Radován vació un cuerno de vino. Lo llenaron otra vez y se lo dieron a Iztok.

"¡Tómalo, hijito, para lavar el polvo del camino de tu

garganta y así cantarás como un ruisenior!"

De nuevo cantó la lira, las voces salvajes la acompañaban con palabras salidas de bocas de todas las razas traídas por todos los vientos.

Cuando la gente de la aldea oyó el canto y la música, se acercó curiosa a la fogata.

"¡Huyan!" Gritó un varhuno medio desnudo, de pecho y de costillas velludas.

"¡Huyan, vienen los eslovenos! ¡Dos ya están aquí! Los despedazarán y con vuestras tripas prepararán lazos para cazar zorros!"

Los colonos tracios se acercaron precavidos y observaron a los viajeros. Por un largo rato no se atrevieron a formularles preguntas sobre lo que se refería a los eslovenos. Radován les narró entonces cómo se encontraron al otro lado del Danubio con el ejército esloveno, que ya regresaba: la gente se alegró y empezó a saltar de alegría, regresó a la aldea a consolar a las mujeres y muy pronto volvió acompañado por ellas. Consigo trajo comida, fruta y bebidas.

Bajo el cielo nocturno empezó la algarrabía, cargada de gritos salvajes.

Así fué el viaje de Radován e Iztok. A veces caminaban solos, otras se arrastraba con ellos todo un rebaño de cuerpos salvajes, medio vestidos y medio desnudos, cubiertos con viejas capas militares cosidas con lonjas de cuero, parte de zorro y parte de oso, o cubiertos con despedazados calzados de tela. Varias veces la banda se desparramó por los alrededores, vagó un tiempo y luego volvió a reunirse. Cuando les iba bien, se detenían un poco más y reunían alimento para proseguir el viaje.

En el camino se encontraron con unos ricos negociantes que cabalgaban y llevaban consigo muchas armas y mercaderías, algunos llevaban inmensos carros cargados.

El viaje se alargó durante catorce días. Escaparon del invierno de los Balcanes para llegar al alegre valle donde nace el río Tonzá, que se vierte en el Heber. Las brisas del sur les vinieron al encuentro como suspiros primaverales.

A Iztok lo sorprendía la belleza de los campos, lo admiraron las ricas granías y termino por alegrarse de haberse ido de casa. Radován le fué explicando detalladamente todas las cosas, parecía ser de esas regiones. Con altisonantes palabras le describía a Bizancio y sus alegrías, y le aseguraba que en ocho días lo verían.

*

Una noche volvieron a encontrarse solos en un camino solitario. Se apresuraron inútilmente para llegar a algún lugar habitado, donde hubiera gente y fuego, para pasar la noche en alegre compañía. Al fin, se refugiaron en un montecillo donde se levantaba un tujido bosque, y se acostaron a descansar. Desde allí Iztok distinguió un fuego en el valle. Alegres y despreocupados se acercaron a la fogata.

Como de costumbre, Radován pulsó su lira. Ella era la mejor protectora y la mejor recomendación que podían tener para ser recibidos con alegría.

Se paralizaron los dedos de Radován cuando Iztok lo tiró de la capa. Fué tan sólo un segundo. Bien pronto los dedos golpearon otras cuerdas y se oyó una salvaje canción huná.

Al resplandor de la fogata reconocieron a Tuñús. El jefe se volvió perezosamente y miró a Radován.

"¡Perro, por qué ladras y distraes al hijo de Atila cuando dormita?"

Relampaguearon los ojos de Iztok: su mano acarició el cuchillo escondido en la cintura. Radován no se amedrentó.

"Cuando después de una pequeña comida dormitaba el jefe de todos los jefes, el glorioso Atila, tañían los músicos. Eso cuentan las levendas de los gloriosos hunos. Por eso también tú, Tuñús, su hijo, debes descansar acompañado por el son de las cuerdas."

Tuñús se alzó en su lecho, para dejarse caer luego.

Reconocieron a Tuñús . . .

Radován reconoció que estaba ebrio. Cersa suyo estaba tumbada una hermosa vasija pintada. Sólo los ricos podían entonces beber de esas carísimas copas.

El jefe ordenó recibir a los músicos y agasajarlos. La cena fué servida por los hunos con prontitud. Les sirvieron alimentos desconocidos por Iztok hasta entonces. Habían sido traídos desde Bizancio. Porque Tuñús volvía de allí.

El interesado huno no se había equivocado. Consiguio llegar hasta el mismo emperador Justiniano, que se sentía decaído y entristecido debido a la desaparición de Hibludi. No tenía a nadie a quien poder encargar la misión de guardar las fronteras del Norte. Necesitaba su ejército en Italia, Africa y Persia. Con pena profunda y gran preocupación releía en la oscura noche los libros de Salomón, buscando en ellos un consejo.

Fuó entonces cuando llegó Tuñús.

Se arrastró de rodillas hasta delante del Emperador, besó respetuosamente su pie y le habló humildemente.

"El siervo se arrastró por el polvo hasta tí, ¡oh sol celestial!, para traerte importantes noticias."

Y Tuñús dió que habéa tenido que desprenderse de todas sus propiedades, hasta convertirse en mendigo, sólo para poder alejar a los eslovenos y a los antoves, libertando así de salvajes eslovenos el norte de la nación.

"El mismo Dios te trajo", murmuró Justiniano mientras prometía una lámpara de oro para la iglesia de Santa Sofía. Ordenó entregar dinero a Tuñús, tanto que apenas pudo levantarlo. Sinceramente pidió que sembrara la discordia entre los eslovenos; que los lanzara a la lucha, para que así no se atrevieran a cruzar la frontera norte. Le entregó un pergamino con el sello real, en el que lo recomendaba por todas partes donde se extendía su poder imperial.

Bien podía, pues, retornar Tuñús ebrio de alegría y de satisfacción. Cuando los eslovenos hubieron comido, Tuñús ordenó a Radován y cantar a Iztok. Los hunos bailaban danzas guerreras alrededor del fuego, deformando con rictus horribles sus caras salvajes; lanzando gritos, tiraban al aire sus magníficas espadas, vacilaban y caían. Tuñús se retorció sobre su hermosa alfombra, mientras reía y bebía.

A Radován le dolían los dedos, pero el huno deseaba y exigía nuevas canciones: hubiera gritado, pero tan sólo se oía un murmullo, pues debido a su embriaguez su gruesa lengua rodaba por su boca y se enredaba. Aterrado, tocaba Radován todas las canciones hunas que conocía, mientras el sudor bañaba su frente. Iztok calló. Se sentó cerca de los pies de Radován y contempló pensativamente el fuego.

"¡Ven, esloveno!"

Tuñús aulló y tiró con toda su furia un rico vaso contra Iztok, aquel se rompió.

El jefe rió, los hunos con él.

Serenamente, limpió Iztok los trozos de cristal de su ropa y la gota de sangre que asomó de una pequeña herida

en el pecho.

"Dormilón, gato dormido, ¿por qué no cantas? ¡Vete lejos! ¡Todos a dormir en seguida! Uno a los caballos, los demás apáguen el fuego y acuéstense. ¡Ya saben lo que los espera mañana! Llega Epafrodit. Los caballos deben estar preparados y las espadas filosas; el mercader posee riquezas y conviene robárselas de vez en cuando. ¡Paz..., paz..., a dormir!"

El jefe se tiró sobre la alfombra y sus últimas palabras se perdieron en un ronco murmullo.

Los hunos apagaron rápidamente el fuego, y al instante, ebrios todos, se echaron al suelo para dormir. Sólo un joven huno se alejó atravesando el prado, dirigiéndose adonde pastaban los caballos. Nadie se ocupó de los eslovenos.

Radován e Iztok se alejaron silenciosamente del fuego, buscaron unas hierbas secas y se acostaron bajo un arbusto. Pronto se extendieron los gemidos y los ronquidos entre los hunos.

"¡Padrecito!"

Murmuró Iztok tirando a Radován de la barba.

"¿Qué pasa, hijito?"

"¡Yo degüello a Tuñús!"

"¡Calla, loco! ¡Parece que quieres estar prendido de un palo y asándote al fuego como un cordero!"

"¡Vete adelante, padrecito! ¡Te digo que lo degüello! ¡A mí no me alcanzarán!"

"¡Sigue tu camino! ¡El hijo que no obedece a su padre sólo consigue ser enclavado en un palo!"

"¡No! ¡No! ¡Padrecito, así no! Yo pensaba. Si tú me permites..."

"¡Calla y duerme!"

Iztok callaba pero no podía dormir. La venganza bullía en él. Preveía que Tuñús, al regresar, perseguiría a los eslovenos hasta el final. ¡Cuánta sangre fraterna iba a derramarse! Tal vez caerían también su padre y su hermana; a ella se la llevarían los antoves como sierva o pastora, para hacerla mujer de algún cabrero brutal. En su cabeza se forjaban espantosos cuadros. La sangre corría por sus venas en tal forma que apretaba su mano izquierda sobre su corazón mirado y empuñaba fuertemente el cuchillo con la derecha. Volvió a llamar a Radován.

"¡Permíteme, padrecito! ¡Tuñús es maléfico!"

"¡Escucha hijo! ¡Qué sea! — Iztok se estremeció.

"¿Comprendiste lo que Tuñús dijo del negociante en su embriaguez?"

"¡No comprendo bien el huno!"

"Radován comprende. Los hunos esperan a cierto rico negociante, al que asaltarán y robarán mañana por la noche. Piensa en lo que ocurrirá si nosotros lo salváramos."

"¡Entonces degüello a Tuñús!"

"¡No! Pero roba a los dos mejores caballos. Galoparemos y avisaremos al negociante lo que le espera. Se sentirá agradecido y nos festejará en Bizancio. Tuñús blasfemaré pensando en las riquezas que se le voalron de las manos. ¿Comprendiste, hijito?"

"¡Duérmelo!, ¡si tienes tu cuchillo! Yo te espero donde termina la colina."

"¡Todo, padrecito! Pero un huno cuida a los caballos."

*

Los eslovenos se separaron como si fueran dos sombras que se deslizaban imperceptiblemente por el bosque. Radován se deslizaba precavidamente por la ladera. De vez en cuando se detenía y escuchaba. Todo era silencio. Sólo se oía los ronquidos que venían del fuego. El camino no era fácil; cuando se enganchó su capa en una espina, se enojó contra Iztok.

"¡Tener que llevar a un cabrito conmigo! ¡Todavía perderé la cabeza!"

Pero enseguida se serenó y su corazón sonrió con dulzura cuando pensó en el enojo de Tuñús y en los hermosos

regalos que le haría Epafrodit. A veces pensaba en lo que debía hacer si se volvía a encontrar con Tuñús.

"¡Lo engañaré!"

Con estas palabras desapareció su miedo y apuró el paso para ir desde el límite del bosque hasta la colina despejada.

Iztok no pensaba en el enojo del jefe ni en la paga del negociante, sino en su venganza. Sentía dolor porque no podía clavar su cuchillo en el corazón de Tuñús. Debía vencerse a sí mismo.

La comadreja no podía caminar más suavemente que Iztok. Al poco tiempo oyó el ruido de los caballos. Algunos pacían aún, otros se habían echado.

¿Dónde estaba el guardián huno?

La noche era oscura, eso le convenía y no le convenía, pues no podía distinguir al vigía. Arrastrándose, se deslizó tan lejos del bosque que pudo distinguir perfectamente la sombra de los caballos. Deseó haber estado sólo, sin Radován. Se habría arrastrado hasta la fogata y habría muerto silenciosamente a Tuñús, luego habría desaparecido sobre su caballo. Pero Radován era viejo, no podía cabalgar en esa forma. Por eso debía descubrir al guardián.

Durante mucho tiempo permaneció acurrucado entre las altas hierbas: trataba de distinguir al guardián pero no podía.

"Tal vez se haya dormido, en ese caso podría llevarme tranquilamente los caballos."

Decidió acercarse a los animales cuando vio moverse una larga sombra sobre un caballo.

"¡Ah, piel de zorro! ¡El huno estaba sentado sobre el caballo! ¿Cómo llegar hasta él?"

En un segundo se apagó para Iztok la luz de toda esperanza, se convenció de que no lo iba a alcanzar. Se refregaba la mente y meditaba en la manera de sacar al huno del caballo. Reflexionó durante mucho tiempo, pero ningún pensamiento era sensato.

"No se acercará si imito al gato salvaje; tal vez lo haga si aúllo como el lobo. Difícil... Arrearía a los caballos en un grupo y llamaría a alguno para ayudarle."

De pronto brilló una idea. Se arrastró hasta un matorral y gimió con la triste voz de una doncella afligida. La sombra se movió sobre el caballo.

Iztok gimió más fuerte.

La sombra desapareció del caballo. Por el pasto resonaban unos pasos. Iztok distinguió en la oscuridad los trazos largos de una silueta delgada, que se paró cerca del matorral. Empuñó el cuchillo y se dispuso a saltar.

Como la sombra no se movía más, gimió de nuevo; crujieron las hierbas y se irguió un poco en medio del matorral.

Agilmente se movió la sombra del huno y con paso ligero se dirigió hacia allá. Iztok vio que tenía una espada en la mano. Sintió que una ola de calor lo invadía mientras que parecía que por su piel caminaban miles de hormigas. Se preparó para el salto. El huno ya estaba a su lado y preguntó a media voz: "¿Quién está?"

Iztok no contestó. El guardián esperó, después se inclinó y empezó a repasar las ramas del matorral. Vio la blanca capa de Iztok. Este gimió otra vez.

El huno siguió removiendo despreocupadamente las hojas; una de ellas tocó a Iztok. El esloveno saltó sobre el huno como un gato; éste, en medio del matorral, no pudo golpear con su espada. El huno gritó pero apenas si salió de su boca la mitad del grito, el puño de Iztok lo acalló. Relampagueó un cuchillo y el huno cayó sobre el pasto.

Iztok se estremeció en una furia salvaje. Se volvió hacia el bosque y escuchó: nada.

Corrió hacia los caballos, prendió rápido a dos; las riendas estaban cruzadas sobre el cuello; saltó sobre uno y se perdió en la llanura.

En el confín de la llanura se movió la figura blanca de Radován, fuera del bosque. Montó éste. Los cascotes resonaron por la carretera que unía Odrín con Bizancio.

LAŠKI TEROR V SLOVENIJI

Glasom vesti, ki jih je prejel Jugoslovanski Informacijski Center so Lahi požgali in razrušili do konca meseca junija t. l. 42 slovenskih vasi. Danes prinašamo prvi seznam naših mučeniških krajev:

I, j u b l j a n s k a o k o l i c a

Občina Ig: 1. Golo, 230 prebivalcev, 45 hiš; 2. Škrilje, 236 prebivalcev, 47 hiš. Skupaj 466 prebivalcev, 92 hiš.

Občina želimlje: 3. Klada, 44 prebivalcev, 8 hiš; 4. Visoko, 111 prebivalcev, 20 hiš; 5. Zapotok 134 prebivalcev, 32 hiš. Skupaj 289 prebivalcev, 60 hiš.

Občina Dobrunje, (21. in 24. marca, 1942): 6. Mali Lipoglav, 69 prebivalcev, 15 hiš (10 hiš požganih); 7. Veliki Lipoglav, 36 prebivalcev, 9 hiš (5 hiš požganih). Skupaj 105 prebivalcev, 24 hiš (15 hiš požganih).

Občina Borovnica: 8. Zavrh, 45 prebivalcev, 8 hiš.

Občina Šmarje pri Ljubljani: 9. Zgornja Mrzlica, 162 prebivalcev, 20 hiš; 10. Podgorica, 72 prebivalcev, 10 hiš. Skupaj 234 prebivalcev 30 hiš.

Med omenjenimi kraji so najbolj trpele občine Ig, Želimlje in Dobrunje, v katerih so bile zažgane skoro vse hiše. Dosedaj še ni bilo mogoče dobiti zanesljivih vesti o natančnem številu požigov.

K o č e v j e

Občina Velike Lašče (21. do 23. marca, 1942, fara Rob): 1. Centa, 38 prebivalcev, 6 hiš; 2. Krvava peč, 146 prebivalcev, 25 hiš; 3. Osredok, 42 prebivalcev, 7 hiš; 4. Sekirišče, 44 prebivalcev, 6 hiš. Skupaj 270 prebivalcev, 44 hiš.

L o g a t e c

Občina Bloke: Gornji in Doljni Ravniki 24 manjših kmetij.

V i l i r s k i B i s t r i c i

V znak maščevanja za umor treh laških častnikov v Bistrici, so Italijani postrelili 80 moških, popolnoma razrušili 6 vasi in odvedli v deportacijo vse ostalo prebivalstvo.

MORITVE IN POŽIGI

Dne 17. marca t. l. je prišlo do bojev med gverilci in Italijani v okolici Iga v Mokrcu. Ubitih je bilo več italijanskih vojakov, pa tudi 6 gverilcev je obležalo mrtvih.

Italijani so obkolili vasi Golo in Škrilje, ubili 20-letnega fanta Glavana, zažgali celo vrsto hiš. Naslednji dan so Italijani požgali vse hiše, ki so bile bolj na samoti, župnišče na Golem, koč na Kureščku, pristavo in žago v Mokrcu ter vso vas Krvava peč. Ubili so tudi dva kmeta, od katerih je bil eden oče številne družine.

Italijani pa so divjali še naprej ter tretji dan požgali in do kraja razdejali vasi Spodnje in Gornje Golo, Škrilje, Zapotok, Visoka Suša, Osolnik, Purkače in Ustje. Vse moške iz navedenih vasi od 16 leta naprej, v koliko niso odšli v gore, so

odpeljali v Ljubljano v zapore. Žene in otroke pa so porazdelili v okoliške vasi, kakor Ig, Iška Loka, Matena itd.

ZUZENBERK

so junija meseca osvojili četniki po vroči bitki.

IZ SLOVENIJE

Večino slovenske zemlje pod italijansko okupacijo so v juniju letos že imeli gerilci pod svojo oblastjo. Ker Italijani ne morejo do živega gerileca, se maščujejo nad nedolžnimi. Splošen vtis pa je, da se Lahi sploh kolikor mogoče izogibajo spopadov z gerilci in jim skoraj radi prepuščajo oblast nad pokrajino, namesto njih pa pobijajo talce, zlasti dijake in dijakinje v Ljubljani, kjer radi močne italijanske posadke gerilci ne morejo do oblasti. Že od vsega začetka Lahom ni nihče zaupal, čeprav so kazali prijazno lice napram Slovincem, zdaj so se razgalili v vsej svoji nizkotnosti. Gre jim pač za to, da se čimveč slovenskega naroda iztrebi...

CERKVE PODIRAJO

V Mariboru so Nemci dali podreti cerkev slovenskih šolskih sester. V Ljubljano so prispelle govorice, da Nemci podirajo tudi znano frančiškansko baziliko Matere Milosti v Mariboru.

NEMSKA OSVETA

Nemška osveta za nasilno smrt jese-niškega župana Luckmana je bila grozna. Ustrelili so 50 slovenskih talcev, češ da so kot pripadniki ubežnikov slovenske osvobodilne fronte skrivni Luckmannovega umora. Malo pozneje so poleg tega nasilno izselili še nadaljnjih 50 slovenskih družin. Kakor znano, je bilo mnogo Jese-ničanov nasilno izseljenih že kmalu po zasedbi lanske leto. Kam so morali iti tu omenjene družine, poročilo ne pove.

UBITI LAŠKI FUNKCIONARJI

Trije visoki laški funkcionarji, ki so bili nedavno od tega umorjeni v Sloveniji so: dr. Enovo, poštni ravnatelj; Horjula Ayd, policijski ravnatelj in Nicola Zita, funkcionar udruženja borbenih fašistov. Morilci so zbežali.

DEKLETA UBIJAJO

Dne 13. junija letos je padlo v Ljubljani 15 žrtev pod puškami Italijanov. Umrli so kot talci radi tega, ker so malo dni poprej gerilci napadli neki italijanski lokal v Ljubljani, pri čemer je ena oseba izgubila življenje, druga pa bila ranjena. Toda maščevanje je zopet zadelo samo nedolžne ljudi, kakor se tolikokrat dogaja. Tragično je zlasti to, da je bilo med 15 ustreljenimi talci osm deklet, študentk na ljubljanski univerzi. Skoraj vsak dan pokajo puške in padajo nedolžne žrtve. Med mnogimi drugimi talci je padel pod italijansko puško tudi dr. Aleš Stanovnik, odvetnik, doma iz Horjula.

ZATIRANJE NAŠEGA NARODA POD ITALIJANSKO ZASEDBO

Neko poročilo iz Zuricha od 26. junija pravi: 13. junija je bilo ustreljenih v Ljubljani 15 oseb, med katerimi je šest akademikov, naslednjega dne je bilo ustreljenih še 15 in dan pozneje so aretirali nekaj ljudi na ulici in jih vzeli za talce. Italijani streljajo v paniki brez dovoljenja in ljudje se bojijo, da se pokažejo na cesti. Italijani so radi ubijstva treh karabinerjev postrelili v bližini Reke 4. junija 80 kmetov in požgali šest vasi.

5. junija je bilo ustreljenih na Krasu 12 oseb in požganih 20 hiš. Ni dneva, da ne bi Italijani izvršili kakšno represalijo nad nedolžnim prebivalstvom.

IZ ŠTAJERSKE

„Frankfurter Zeitung“ prinaša članek z naslovom Spodnja Štajerska, v katerem med drugim piše: „Kdor potuje iz Gradca v Maribor ob Dravi, še lahko vidi sledove vojne in Spodnja Štajerska je kakor Južna kranjska v resnici še vedno okupirano ozemlje. Dežela spada pod jurisdikcijo nemškega civilne uprave okupacijskih oblasti v Spodnji Štajerski. Vendar za potovanje čez mejo ni več nobenih ovir. Mnogo stvari je se, ki jih je treba reorganizirati; tu še vedno vlada prehodno stanje. Tako kot v kranjski se tudi v Južni Štajerski organizira gospodarstvo in prehrana. Priključevanje Spodnje Štajerske v gospodarsko skupnost rajha je v mnogočem napredovala. Po novih uradih za gospodarstvo in prehrano so nastavljeni uradniki, katerih materinski jezik je nemščina. Trije uradi urejajo plače in pod njihovo upravo so v tem oziru Maribor, Celje, Ptuj in Brežice in druga mesta. Placovanje dolgov je kmetom olajšano s tem, da je bil uveden nov denar, Reichsmarka in s tem, da so bile dvignjene cene. Začelo se je z deli za zboljanje zemljišča v Ptujju. Za dobivanje električne struje se bo v bodoče uporabila reka Drava in obstoja upanje, da se bo na ta način pridobivalo dva in pol milijona kilovatov.“

NAPAD NA FINANČNO DIREKCIJO V LJUBLJANI

Slovenski uporniki so dne 14. marca napravili napad na finančno direkcijo v Ljubljani. Italijanom je služila za vojašnico. Uporniki so premagali posadko in odpeljali z avtomobili mnogo municije, živil in orožja.

Franca Gramca so ustrelili v Ljubljani ker je javno klical: Živijo Jugoslavija, živijo Slovenija.

DR. MIHA KREK V LONDONU

je 30. julija govoril po radiju:

Dejal je, da je bilo 130.000 ljudi odvedenih v koncentracijska taborišča samo v onem delu Slovenije, ki so ga zasedli Italijani; 5.000 jih je zaprtih v domovini, 410 talcev je bilo ustreljenih in 42 vasi požganih.

V onem delu Slovenije, ki so ga zasedli Nemci, je bilo 160.000 rojakov, — med njimi zdravniki, znanstveniki, učitelji — deportiranih na Poljsko, v Srbijo, Hrvaško in Nemčijo. V Mariboru in na Bledu je bilo 1.064 talcev umorjenih od Nemcev, 16 vasi požganih in vsi prebivalci pobiti.

UČITELJI NA ŠTAJERSKEM

Ker je Nemcem v okupirani Sloveniji primanjkovalo učiteljev, so predpisali posebne izpite za slovenske učitelje, ki so obvladali nemščino. Pismene naloge pri izpitih so bile: Hitler in Evropa, Nemčija in Rusija, Moje delovanje v zadnjih

Vsako leto se zberemo v Novi Pompeji v oktobru. Ker je letos na 4. nedeljo v oktobru velika procesija, se torej ne vrši naš shod to nedeljo, temveč pozneje.

To nedeljo gremo v svetišče „Čudodelne svetinje“, Curapaligite 1200.

25 letih, Moj odnos do vere, Zgodovina Spodnje štajerske. Posledica je bila, da so takoj po izpitih aretirali celo vrsto učiteljev in jih poslali v koncentracijska taborišča v Nemčijo.

PO ŠTAJERSKIH OBČINAH

so nacijske oblasti imenovala posebne kmetijske referente, ki naj bi vodili spisek o prisilni oddaji žita. Na Dravskem polju so pobrali vse žito, v Savinjski dolini pa zlasti oves. Vasi so oslale brez pridelkov. Samo vas St. Lovrene je morala oddati 16 vagonov krompirja.

SLOVENSKE ŠOLE V NEMŠKEM DELU ZASEDENE SLOVENIJE SO ODPRAVLJENE

Učitelji in učiteljice, ki so jih naciji nastavili v Sloveniji, prihajajo iz najrazličnejših krajev rajha in iz vrst najbolj zagrnjenih članov avstrijskih nacijskih organizacij. Otroci se celo na potu v šolo in iz šole domov ne smejo pogovarjati med seboj slovensko. Pouk je običaj, kajti otroci ne razumejo jezika svojih učiteljev, ki so jim od prvega dne zaceli vtepati v glavo dva nemška stavka: "heil Hitler" in "unsere Heimat ist Gross-Deutschland". Nedavno so ti nosilci kulture naročili otrokom, naj poiščejo slovenske knjige, kar so jih poskrin, in jih prineso v šolo. Otroci so jih, misleč, da jim bo dovoljeno v šoli slovensko čtivo, prinesli. Učitelji pa so knjige zmetali na kup in jih sežgali.

PISMO IZ FRAMA

"Takoj po zlomu Jugoslavije je vso oblast in Framu prevzel nemški Kulturbund in Gestapo. Zupana Petka so zaprli. Neki Hoegenwarth je imel v nemščini mogočen nagovor o "odrešenju" in s tem govorom je bil uveden v framsko občino "novi red". Takoj prve dni so gestapovci ustrelili dvanajst žrtev, ki so jih imeli zapisane v črnem seznamu. Nato so prišli nemški varnostni oddelki pod vodstvom nekega Silberlinga."

POSEBNA NAVODILA

so določevala, kako naj kmetje skrbе za pridelovanje in določevala najostrejšo kazni za nepokorščino. Nemške oblasti so sklicevale kmete na posebne sestanke, na katerih so jim grozili z najhujšimi posledicami, če se ne bodo držali ukazov. Zlasti so jim zabičevali, da morajo pridelati od vseh poljskih pridelkov največ repe, češ da bo zanjo izredno dobra cena. Končno se je izkazalo, da je repa namenjena ujetnikom v koncentracijskih taboriščih v Nemčiji.

ITALIJANI PRETIJO SLOVENCEM

Mussolinijev list "Popolo d' Italia" objavila v številki 2. junija članek, s podpisom "Nikoter" pod naslovom "odgovornost Slovencev". Pisec članka pravi, da je zadržanje slovenskega prebivalstva v provinci Ljubljana takšno, da ne zasluži avtonomije. Niti en sam Slovenec se ni izkazal hvaležnega in dostojnega do Italijanov. Pisec članka zaključuje z grožnjo, da v slučaju, da nadaljujejo Slovenci z odporom, jih bodo popolnoma iztrebili.

KAKO SO NEMCI ZASEDLI CELJE

Takoj ko se je poleglo prvo navdušenje po beograjskem prevratu dne 27. marca 1941, se je polastila naših ljudi vsepovsod velika skrb. Prihajala so poročila o zbiranju nemških divizij na Gornjem štajerskem in na Koroškem. Tudi iz Beograda ni bilo nič bolj razveseljivih novic. Vojna, vojna...

Vse je bilo razburjeno, vse se je selilo. Po celjskih ulicah so korakale dolge vrste naših vojakov, na pločnikih so pa postajali v trumah zaskrbljeni meščani in se skoraj šepetaje pogovarjali.

Ko se je iz src slovenskega naroda, ki se je na Svetno nedeljo zjutraj zbiral k molitvi v svojih cerkvah, dvignila molitev za mobilizirane svojce, so Nemci na severu že napadali. Vračajoči se iz cerkve so že slišali votlo bobnenje od Zidanega mosta sem. Seveda so bila to nemška letala, ki so bombardirala Zidani most in zasledovala 39. in 42. pešpolk, ki sta se po Posavju pomikala proti Karlovcem.

Ovtna nedelja je bila lepa in sončna. Čez dan so nemška letala večkrat priletela nad Celje, a zgodilo se ni nič. Večična je nadaljevala pot do Zidanega mosta in tam metala nadaljnje bombe. Naši protiletalski streli so imeli preslabo orožje, da bi mogli kaj doseči. Popoldne je priletelo nad Celje več skvadrij, ki so se spuščale zelo nizko nad mesto. Streljalo je pa samo eno lovsko letalo in sicer na derzino, ki se je vozila po progi, in je ranilo nekega železničarja. Blizu Pečovnika pri Celju so pa letala z bombami razbila železnično progo.

Alarm za alarmom se je oglašal in ljudstvo je bilo kakor na žerjavici. Spet in spet se je zatekalo v zaklonišča. Vse mesto Celje je bilo eno samo veliko pričakanje, kaj utegne priti iz vsega tega.

Naredila se je noč in bilo je slišati močno streljanje s strajnicami in topovi. Tako in podobno je minili tudi naslednji dan in noč od ponedeljka na torek.

Ta dan so se začele skozi Celje umikati izmučene in lačne jugoslovanske čete. Na celjskih ulicah so se pa pojavljali v celih trumah člani nemške manjšine in peščica nemškutarjev, ki so začeli propagando za Nemce. Vse to je na prebivalstvo porazno vplivalo. Nemškutarji so postajali od ure do ure glasnejši in predrznejši. Nemško vojaštvo se je naglo bližalo. Nekatere blizu Socke so se obrnili naši vojaki in Nemce vsaj čez noč zadržali. Toda samo čez noč. Junaško so se držali naši fantje, svoje junaštvo so pa poplačali s popoinim uničenjem.

Na veliki petek so z nemških hiš že plapolale hitlerjanske zastave. Tudi po izložbenih oknih so Nemci že lepili Hitlerjeve slike. Temu zgledu so brž sledili tudi nekateri člani "kultur-bunda", na primer Vretschitsch in mesar Junger. Po ulicah so se zbirali nemškutarji s kljukastimi znaki na rokavih.

Prvi nemški vojak se je pripeljal pred magistrat na veliki petek ob četrh na 12. Z njim je stopil na balkon mestne občine znani kričoč Slavko Bučar, ki je bil pred letom obsojen na leto dni zapora radi posilstva. Ta človek je priklopil radio-oddajni aparat, strgal grb mestnega poglavarstva, nato pa razobesil nemško zastavo. Celje je bilo v tujih rokah...

Od tega časa naprej so neprenehoma prihajale nemške motorizirane edinice. Nabralo se jih je naravnost ogromno število. Ti vojaki so bili še dosti dostojni. Po trgovinah so vse pokupili, kar se je dalo. Pa so vsaj plačali

Čez nekaj dni so pa prispele še trume SA in SS in Gestapo. Tedaj smo začeli na debelo odpirati oči. Kakšne tiče smo videli med temi ljudmi. Med nemškimi policaji smo opazili osebe, ki so v naši državi poprej izgubile službo radi vohunstva in prid Nemčiji. Zaveca, ki je bil nekaj v Celju policijski nadzornik, Stražnika in Emeršiča... Med Gestapovci se je pa sukal kot doma bivši celjski žandarmerijski narednik in zaupnik majorja

G.P.D.S. V VILLI DEVOTO
uprizori prelepo Meškovo dramo

"M A T I"

3. OKTOBRA ob 21 uri v društvenih prostorih, ulica
SIMBRON 5148.

Je to med najlepšimi sadovi
slovenske dramatike.

Vindakijeviča, Boško Lazič iz Lazarevca...

S prihodom Gestapa se je brez odlašanja začel "novi red." V trgovinah ni bilo več kupovanja in plačevanja, začelo se je plenjenje. Najprej so oplenili Fazarincevo trgovino in onesli biaga v vrednosti 200.000 Din. Potem so navalili na veletrgovino Strmečki, kjer je bilo za več milijonov Din. biaga.

Pienili pa niso le biaga, brž so začeli pobirati tudi ljudi. Gestapo je sredi noči vdirala v slovenske hiše in vlekla Slovence kar s postelj. Morali so za Gestapovci v kasarno na Dečkovem trgu. Prvi med njimi so bili okrajni načelnik Torner, senator Alojzij Mihelčič, profesor Cestnik, kapitan Korban, Rado Pečnik, Jaka Vodopivec, Josip Jagodič Vančič Vrabl, dr. Gartner, Slavko Skoberne, profesor Kovačič in mnogi drugi. V kasarni so nas budno pazili SA oddelki nemška policija, z nabitimi puškami.

Pri aretacijah so pridno pomagali znani kulturbundovci: Pungerschek, Sagar, Paidasch, Jellenz, Koerber in omenjeni Lazič. Umazano kasarno smo brž temeljito očistili in ji dali lepše lice. Mihelčič in Lukman sta morala takoj na delo s pometanjem pločnika pred kasarno, ostali so pometali hodnike in snažili stranišča. Takoj se je pa videlo, da imajo na aretirane duhovnike prav posebno piko.

Ob prihodu v kasarno je bila najprej preiskava in sicer zelo temeljita. Poseono se je odlikoval v zvezi s tem skrahirani študent Pungerschek iz Oplotnice, torej domačin. Že po stopnicah je suval aretirance navzgor do SS komisije. Zlasti si je privoščil Slavka Skoberneta. Komisija je vsako žrtev najprej siekla, vse skozi pregledala, odvezla denar, nož, tobak, potem pa suvila v eno izmed sob, ki so bile brez vsake opreme. Prva prepoved je bila, da ni dovoljeno stati pri oknu. Profesor Bolhar se je zoper to prepoved pregrešil, pa je precej začelo padati po njem in nato je moral v klet ali "bunker".

Tako smo ostali v tej mučni ječi nekaj dni. Nekateri so prejeli od doma hrano in kake druge priboljške. Ni bilo prepovedano, toda vse je sproti rekvirirala Gestapo. Tudi v sobah nismo imeli miru. Noč in dan so se vsipali k nam SS člani večinoma frkolini od 16 do 17 let, in si nas privoščili z vsakovrstnimi psovki in očitki. Duhovniki so morali neprestano poslušati "Pfaffe, Pfaffe", mi drugi smo pa dobivali drugačna imena, zlasti — četniki!

VSA STAVBENA DELA
Dovodne in odvodne instalacije
izvršuje

Luis Daneu

PERU 832

U. T. 34 - 3405

UNA PAGINA DE HISTORIA

(Continuación)

Así ha finalizado el último conde de Celje. Un piadoso cronista de Renania escribió en ocasión de su muerte: "era un gran y poderoso príncipe y creese que tenía más tierra, ciudades y castillos y también más dinero que muchos reyes menores. Poseía también 20.000 caballos. Poca pérdida ha causado su muerte, porque se lo sospechaba de que deseaba la guerra entre cristianos y turcos. Era medio hereje. Por mujer tenía la hija de un príncipe serbio. Ella quiso adherirse al catolicismo. Mas eso no le permitió, para no perder las caudalosas sumas que todos los años percibía del país ortodoxo."

Sobre el significado histórico de los condes de Celje y sobre su importancia en la historia yugoslava se ha vertido mucha tinta. Algunos ven en los Celjanos dinastas, que llevaban en su mente nada menos que la constitución de un gran imperio yugoslavo, lo que por los lazos diplomáticos con Bosnia y Serbia queda bastante verídico.

Apenas ha sido traído el cadáver del último conde a Celje y sepultado en la iglesia de los minoritas de la localidad, ya se presentan un sinnúmero de herederos. El rey húngaro Vladislao, el conde de Gorizia, los príncipes Frankopan de Krk, los Habsburgos con el emperador Federico en frente — para nombrar de los muchos tan sólo los más encumbrados — se han lanzado sobre la inmensa fortuna. De todos tenía la mayor perspectiva el emperador Federico. Referíase a sus derechos como príncipe reinante, y con astuta táctica y con un puñado de suerte logró grandes éxitos. Ya en marzo de 1457 el emperador apareció en el valle del río Savinja (cuyo centro es Celje) arreglándose con algunos ex-herederos. Con dinero, promesas y regalos — siempre basándose en su autoridad suprema — logró adueñarse de varias ciudades, villas y propiedades. Mas la apropiación total le falló, pues una parte de los subditos de los Celjanos quedó fiel a la princesa-viuda Catalina; otros se plegaron de lado del rey Vladislao y su mariscal el Checo Juan Vitovec. En esta forma transcurrió todo el año 1457 en continuas reyertas y guerrillas por la herencia de los príncipes de Celje. La repentina muerte del rey Vladislao en noviembre 1457 volcó el asunto a favor del emperador Federico. Este se arregló con la viuda Catalina y más tarde también con Vitovec. La parte del león de las propiedades de los Celjanos dentro del marco del imperio romano-germano cayó en poder de los Habsburgos. El emperador juntó todas esas posesiones en una provincia denominándola condado de Celje.

La princesa viuda Catalina recibió de la fabulosa herencia una parte muy magra y una modesta renta anual. Algún tiempo residía en sus posesiones de Eslovenia y Croacia. Se trasladó luego a Dubrovnik en Dalmacia, de ahí a la isla Corfú en Grecia. Más ni la sombra de myrthos y cipreses la alegraba pues pronto la vemos en el castillo Belgrado sobre las orillas del río Tilment (Tagliamento) — que le dieron el nombre los emigrantes eslovenos en Furlanía y que era propiedad de su hermano el déspota Esteban. De la llana Furlanía se mudó a Ježovo en Macedonia, donde residía su hermana Mara, viuda del sultán de Turquía. A pesar de la gran distancia, Catalina mantenía relaciones con las comarcas eslovenas. Con el conde Leonardo de Goricia mantenía correspondencia en idioma serbio. Escribíale que pensaba regresar al norte desde la entonces Macedonia turca y que tampoco el sultán se oponía a ese proyecto. Quería irse a Goricia al conde Leonardo, que lo conocía aún de muchacho en la corte de Celje. Mas no se cumplió este deseo a la última condesa de Celje. Murió cargada de años y está sepultada en Konča cerca de Strumica en Macedonia.

La muerte del último de los Celjanos impidió una formación estatal que amenazaba atrancar a los Habsburgos el camino al mar Adriático y a los Balcanes. La política de las conquistas en el sur — interrumpida por la elevación de los Celjanos — queda renovada y concluida por los Habsburgos en la segunda mitad del siglo IV.

DRAŽA MIHAJLOVIĆ

el jefe de los
guerrilleros
yugoslavos

FOTO
"SAVA"

SAN MARTIN 608
U. T. 31-5440

Precios de retratos
de este heroe
2, 5 y 10 \$.

Rojaki v notranjosti
naročite po postu in
doite za isto ceno.

LISICA ZVITOREPKA

(Nadaljevanje)

TUJE GRDOBIJE VIDI, SVOJH NE . . .

Zvitorepka se oddahne, nato pa nadaljuje: "Tudi Miroljubu so osobito tisti podaniki dobrodošli, ki mu kaj prinesó in ki plešejo, kakor on gode. Uvidiš li zdaj, dragi bratran jazbec, kakó je to, da sta Miško in Lakotnik zopet kraljeva svetovalec? Da sta vnovič kraljeva ljubčka, to utegne še marsikomu škodovati. Naj kradeta in ropata, kolikor jima drago, zaradi tega ne bo krika in vika. Vsi vidijo njiju hudobije, pa molčijo in si mislijo: Končno utegnem tudi jaz ujeti kak založaj. Takih pomagačev ima kralj mnogo na dvoru, in ti pomagači so najimmetnejši veljaki. A kakor že vemo, da vrana vrani oči ne izkljuje, tako so si tudi le-ti rokovnjači kaj na roko. Ako pa si privoščí kateri izmed nas siromakov, kakor sem jaz Zvitorepka, le drobno pišče, takoj ga nahulijo in kličejo in vičejo:

"Lejte ga tatú predrznega, obesite ga, obesite!" Tatiče pač obešajo, tatiče, toda tatove. . . ne le da jih izpuščajo, še ščitijo jih povrhu. Lej, bratran Dremuh, tako se godi na svetu, in če pomislim na vse to, ni čudo, da gledam véasih tudi na svojo lastno korist. Večkrat pravim sama pri sebi: Že mora takó prav biti, saj jih mnogo živi takó kakor jaz! Véasih se mi sicer zbudi vest in mi pravi, da moramo tudi najmanjšo krivico popraviti in ukradeno vrniti; hudo me peče takrat, a hvala Bogu, hitro me tudi mine."

"Škoda!" prekine Dremuh lisico. "Zleti bi pač bilo, da te večkrat obidejo take misli in da se malec pokesaš; zakaj živela bi potem, kakor se spodobi poštenim državljanom!"

A Zvitorepka mu ugovarja: "Kaj bi mi hasnilo, ako bi živela, kakor mi velevata postava in vest! Saj tudi največje poštenjake črez zobe vlačijo. Ali ne vidiš, kaj

dandanes ljudje počenjajo? Za vsem slabim vohunijo in stikajo, in če zvedó to ali ono, brž si še nekaj povrhu izmislijo, in potem gre novica od ust do ust kakor plamen po slamnatih strehah. Tako popačeno je naše ljudstvo, in kdo bi se potemtakem čudil, da tudi o svojih višjih gospodih le slabo govore. O slabostih klepetajo in blebetajo po vseh ulicah in cestah, a vendar vedó o svojih višjih, o svojih gospodarjih tudi mnogokaj drugega; toda to jim noče iz ust in o dobrih lastnostih ne trobijo v svet. Ako pa zaradi dobrih dejanj velikašev ne hvalijo, ali jim naj potem zamerimo, da postanejo sčasoma mlačni v dobrem? Svet je poln nezvestobe in izdajstva, ropanja in lopovstva! Odkar hinavei in krivi preroki ljudstvo zapeljujejo, ne pride več poštena beseda iz ust. — Tako živé ljudje tja v en dan in če jih dobrodušno opominjaš, skomizgnejo z ramami in ti reko: "Greh menda ni tako velik, kakor se nam očita; če bi bilo res tako hudó, bi se tudi učeni sami greha bolj ogibali."

SHOD VSEH VERNIH SLOVENCEV

se vrši poslednjo nedeljo v oktobru, 25. OKTOBRA, v krasnem novem svetišču Medalla Milagrosa, Curapaligüe 1200. Sv. maša bo ob 10 uri, molitve pa ob 16.30 uri.

To svetišče je nam že znano, ker smo tudi nekaj doprinesli, za zgradbo te prekrasne cerkve, dovršene šele pred nekaj meseci, ki stoji v parku Chacabuco.

Prejšnja leta smo na to nedeljo pohiteli v Novo Pompejo. Letos se ta dan tam vrši velika procesija, zato pa bomo mi na to nedeljo šli k čudodelni Svetinji, v Novo Pompejo pa bomo šli in napravili shod pozneje.

“Mnogo žalostne resnice je v tvojih besedah”, potrdi Dremuh; “zakaj navadno ljudstvo skoro povsod kaže le na slabe učeničke, a dobrih ne vidi. Takšni so ljudje, kakor ona žival iz južnih krajev, ki jo glumači ob semanjih dneh kažejo za denar. Opica vse oponaša, kar se ji pokaže; ker pa ne zna misliti in dobro preudariti, vsako stvar na smešno plat obrne. Res se navadno vidi, da slepec slepeca vodi ter zato oba s prave poti zaideta. A ne manjka pa tudi pametnih učenikov, in te naj bi ljudstvo posnemalo!”

“Res je tako”, pritegne lisica Dremuhu, “med ministri, grofi in baroni, ki so v deželi, je tudi dosti dobrih poleg hudobnih. Toda kdo se briga za dobra dela, s katerimi hočejo ljudstvo popoboljšati? Komu je močatosti mar? Za lepe zglede se nihče ne zmeni, a kar je hudobnega, utrjuje ljudi v njih hudobnem početju. In tako se svet pohušuje od dne do dne. Nekoji velikaši se pehajo za denar, drugi se zopet gizdavo oblačijo, se mastijo pri bogatih pojedinah in uživajo veselje svetá. Nekateri se tudi ponašajo s tem, da so knežjega rodu, kakor recimo Miško, ki ob vsaki epriliki trka ob prsi, češ, po mojih žilah teče kraljevska kri. — Bedaki! Rojstvo nas ne nareja ne plemenitih ne neplemenitih, marveč čednosti in strasti razlikujejo ljudi!”

“Sestrana Zvitorepka”, prestrije Dremuh lisici besedo, “kaj toliko čenčaš in marjaš o slabostih drugih? Vsak pred svojim pragom pometaj; vidi se mi, da imaš tudi ti pred svojim lastnim pragom dovolj smetli! Premišljuj rajši, kako se boš zagovarjala pred kraljem; to pot ti pojde za kožo!”

“Ni šment!” odgovori lisica; “znano mi je še neko sredstvo, ki me gotovo reši, pa če bi bila še v veliko večji sili. Kaj bi ti še dalje prikrivala, ko se tako boljše za mojo kožo! Lej, prijatelj Dremuh, jaz vem o boleznih Miroljubovi več kakor vi vsi skupaj, in samo jaz, Zvitorepka, ga morem ozdraviti. Toda ni mi dosti mar, da bi kralj ozdravel. Pomisli vendar: ako Miroljub okreva, bo gotovo gledal na to, da se obči mir niti najmanj ne bo kalil. Potem bo pa pri meni kakor pri tebi in pri vseh drugih prijateljih in sorodnikih, kakor že nekda, lačen maček ves dan na ognjišču sedel!”

Dremuh prikima tem besedam in reče: “Če se drugače neizviješ, bo treba, da se kot zdravnica kralju prikupiš. Sicer se pa obči mir gotovo ne bo nikdar tako strogo izvrševal, kot se je nekda. Kakor se je Miškotu posrečilo izposlovati pravico, da sme vsekdar in povsod zasledovati ovčji rod, tako boš dosegla tudi ti za svojo lečenje marsikako pravico in ugodnost.”

Tako sta se pogovarjala jazbec in lisica, ko sta stopala po pustopoljini proti Matjaževi peč. Marsikatero pametno, pa

tudi neumno sta še rekla, preden sta dospela na kaljevski dvor.

ZVITOREPKIN ZAGOVOR

Ko sta Dremuh in lisica dospela na dvor in je Zvitorepka ugledala toliko množico zagriženih sovražnikov, ji je upadel pogum. Začela je že sama dvomiti, ali se ji bo mogoče izkupati iz mnogobrojnih obtožb. A ojuočila se je zopet in smelo korakala vstric Dremuha skoz vrste svojih neprijateljev. Tako sta dospela pred prestol in Dremuh je še pošepetal lisici: “Sestrana, zdajle pokazi svoje bistroumnost in glej, da kake neumne ne zineš! Saj veš:

Kaor se s pametjo skrega,
ne spravi čolna do bregal!”

“Hvala ti lepa za nasvet, mili bratran!” je odgovorila Zvitorepka in se ozrla po neštevilni množici, ki se je zbrala pred Matjaževo pečjo. Tema zagriženih sovragov je srepro strmela vanjo in in le tu pa tam se je njen pogled ujel s kakim zvestim pristašem, kimajočim ji izpodbujevalno.

Lisica je smelo stopila pred Miroljuba in izpregovorila: “vsemogočni Gospod, ki mu je vse očito, naj Vas ohrani, miostni gospodar in kralj, in naj štiti našo plemenito gospo kraljico! On naj Vama dá modrost, da ločita ljuljko od pšenice! Zakaj dananes se klati po svetu marsikak nepridiprav, ki se mu od zunaj ne pozna, kakšen je znotraj. Dal Bog, da bi bilo slehernemu na čelu zapisano, kar misli v srcu, in da bi Vi, gospod kralj, brali razločno kako sem Vam zvesto vdana! Pa navzlic temu me hudobni jeziki ne pusté v miru in moji sovražniki so me pri Vas nesramno očrnil. A tolažim se s tem, da moj izkušeni in modri kralj ne veruje praznim kvantom, marveč da sodi le po svojem lastnem prepričanju. Kdo neki more trditi, da Vas je že kdaj oplahtal? Kdo more reči, da je kralj Miroljub že kdaj pravico v prah potlačil?”

“Nesramnica!” jo nahruli kralj. “Tvoje predrzno gobeždanje ti to pot ne pomaga prav nič! Ti navihanka si me že prevečkrat nalagala, a bi ti še kdaj verjel! Tvoja igra je končana! Kako zvesto mi služiš, to se pač vidi na kuncu in umorjeni Krokači. Da ni tudi nobene druge krivde na tebi, bi bilo že samo to dovolj; toda vsak dan mi prihajajo nova poročila o tvojem vrazjem početju. Ti si mi zrel ptiček, kolikor te je pod klobukom! Pa bodisi še tako prebrisana in navihana, na posled si vendarle napačno naletela!”

Tako se je hudoval kralj, a lisica si je mislila: “Groma, kako se bo to končalo? Jaz neumnica, da nisem ostala v svoji trdnjavi! Tu nimam dosti časa premišljati, in vsak izgovor bo dober, četudi ga pes na repu prinese! Izviti se moram, pa naj velja kar hoče! Poskusimo torej!”

“Mogočni knez, visoki kralj in gospod”, prične Zvitorepka, “ako menite, da sem zaslužila smrt, ste gotovo napačno

LAS SUPlicas PARA LA PAZ

El domingo de Cristo Rey, el 25 de Octubre realizará la Colectividad yugoslava su peregrinación para implorar el bien de su patria y la paz del mundo, al Santuario de la MEDALLA MILAGROSA en Curapaligüe 1200 (Parque Chacabuco).

A las 11 horas la misa cantada.

A las 16.30 horas las letanías cantadas con las oraciones correspondientes.

poučeni; zato Vas prosim, poslušajte tudi mene! Ako bi bila res količkaj kriva, menite li, da bi prišla sama pred visoko sodišče? Ali ste že kdaj čuli, da je bila Zvitorepka tako nespametna? Če bi imela težko vest, bi za noben denar na svetu ne zapustila svoje trdnjave; zakaj tam sem svobodna in se mi ni treba bati nobenega sovražnika. A ker vem, da sem nedolžna, zato sem prišla iz lastnega nagiba semkaj!

TA PA ZNA!

Kje vendar tiči kunec, ki me je tako junasko očrnil za hrbtom? In kam se je skril ono pernato mežalo, ki zna poštene sosedice tako jezično opravljati? Les stopita, junaka, in ponovita mi svoje obtožbe v lice! Evo vam Zvitorepke! Komur je storila kaj žalega, zdaj naj stopi na prste! Seveda, o seveda, kadar nisem navzočna, je lahko si jezik brusiti. Toda sodba se more izreči šele takrat, ko se izve tozba in odgovor; tako je že od nekda navada. Tema dvema čeljačema, gavranu in kuncu, sem že storila mnogo doberga; a v zanvalo se zdaj sračita nad menoj!

Bilo je preteklo sredo zjutraj zarana, ko sem stala pred svojim gradom in gledala, kako vreme kaze. Kar priskače kunec mimo po poti. Rozdrvi me in mi reče, da je namenjen na kraljevski dvor.

“Srečno pot ti želim!” mu pravim. A kunec se le še obotavlja in me prosi, ali bi mu mogla dati kaj za prigrizek.

“Oj, prav rada!” sem mu odgovorila povabila lačnega potnika v sobo, kjer sem mu postregla s gvancicami; bile so se vroče, da se je kar kadilo od njih. Poleg tega sem ga tudi pogostila z okusnim ribami in mu ponudila mlačnega kruha in sladkega ovocja. Ko se je kunec mastil z ovinim zajtrkom, se je priplazil k mizi moj najmlajsi sinko, da bi videl, ali je še kaj zanj ostalo. Saj veste, kako so otroci ješči in če le vidijo, da nese kdo drug kaj v usta, že so lačni! Tako je tudi moj majčkeni snedež segel po drobtinico na mizo; a kunec ga je česnil s peščico po ustih, da se mu je kar kri iz noska ulila. Ko je Bučman, moj najstarejši sinko, to videl, je priskočil svojemu bratu na pomoč. Zgrabil je prešernega dolgoušca za grlo in ga pošteno premikastil. To je torej vse kar se je zgodilo. Seveda sem tudi jaz ročno priskočila in potegnila v stran svoja dečaka in jima umerila hlače, kakor se spouob. Če je v tej praski kunec dobil kako gorko, kaj to meni mar? Saj bi jo bil še huje izkupil, ako bi mu ne bila priskočila na pomoč; moja dva paglavca sta ga res prav neusmiljeno zgrabila in kaj lahko bi ga bila zadavila. Rešila sem tako rekoč svojega gosta gotove smrti; v zahvalo za to pa zahteva zdaj zadoščenje za svoje izgubljeno uho! Še čudo, da me ne terja, naj mu s pismom in pečatom potrdim njegovo vzorno vedenje! (Dalje sledi)

Dan veselja

13. septembra se je vršila velika prireditve "Duhovnega življenja". Spet se je zbrala množica rojakov; pridružili so se nam tudi mnogi naši prijatelji in smo doživeli prav prijetno popoldne. Bilo je 700 ljudi v dvorani, kar je pač lepa številka za peščico Slovencev, ki nas je tukaj.

Ob napovedani uri se je začela prireditve s komičnim filmom, kateremu so sledili nastopi otrok in pevskih zborov.

Med ljubkim rajanjem in spevom so Irenca, Milanček in Silvijo poklonili cvetja gledalcem kot simbol veselja katerega prinašajo in kot znamenje dela, ki ga med rojaki vrši "Duhovno življenje".

Nastopil je nato polni zbor "Slovenskega Doma". "Nazaj v planinski raj" so s pevci pohitele naše želje, — toda ob bridki zavesti, kako krvavo trpi naš narod v nepopisnih vojnih stiskah. Sledila je nato "Ujetega ptiča tožba". Poznamo naš zbor. Ponosni smo nanj, ker nam vselej lepo zapoje. Posebno veselje pa nam je ob takih izrednih prilikah, ko se postavimo tudi pred tujci in dokažemo, da tudi mi nekaj lepega imamo, in najlepše naše pač, to je naša prelepa pesem. Neštetost častitk sem dobil od gostov naše prireditve in naj bo to mala nagrada pevcem, ki ste se tako lepo potrudili, posebno pa g. Jeksetu, ki je postavil tako dovršeno pesem na oder.

Nekaj posebnega je seveda naš moški zbor in naša solistinja Zofka, ki si je osvojila vse poslušalce že s svojim prvim nastopom.

Nepozabno bo ostalo vsem nedolžno rajanje najmanjših in komični prizorček s kratkom, ki je bil nevidno oborožen s "padalom", da se mu ni kar nič zgodilo, ko je zletej na tla s svojega mogočnega prestola na — gobanu. Kako je ta dečica ljubko friela sem in tja po odru, rajala in pela med prelepo glazbo!... Tako nepriljubljeno ljubki prizorčki se redko vidijo in boste pač radi pohiteli spet tedaj, ko se bodo ponovili ob priliki prihodnje šolske prireditve.

Nato so nam trije parčki zarajali prav po slovensko in v narodnih nošah. Tako so bili dražestni, da bi jih vsi še hoteli videti, toda spored je moral dalje, ker je tudi ura tekla.

Tem pristnim slovenskim prizorčkom, katerih namen je bil pokazati našim gostom nekaj slovenskega, je bilo treba dati tudi kaj dokaza, da naša mladina tudi pozna deželo v kateri živi in da jo ljubi. "Marquesito" je imel namen dokazati to in je tudi s to točko občinstvo bilo očarano.

To je bil del otroškega programa. Le kako je mogoče take stvari naučiti tako drobno dečico, nad tem so strmeli gledalci in s tem pač dokazali razumevanje za prelepo delo, ki ga častite šolske sestre vrše med nami, kajti njihovo delo je bil ta čudoviti spored, vreden najbolj umetniškega odra.

Pa tudi igralka 4 dejanske igre o "žrtvi materinske ljubezni" so pridobile navdušenje vsega gledalstva. Vsebinska je še na poseben način primerna v tem času, ko je nasilni tujec napel vse sile, da iztrga iz slovenskih src ljubezen do slovenske matere in lastnega naroda...

Teško nalogo so imele naše igralko. Ne bila bi tako težka ta naloga če bi stopile pred sveže občinstvo. Toda njihov nastop je bil pred gledalstvom, ki je bilo že utrjeno od dolgega programa. Zato je igralkam najgotovješa pohvala to da so zmogle vzdržati napeto pozornost občinstva vse do konca.

Poznamo jih že naše igralko, zato smo vedeli, da bodo lepo napravile in smo bili ponosni pred gosti, ki so kar strmeli tako nad dovršenim nastopom, kakor brezhibno izgovorjavo in še posebno prekrasnimi oblekami in pozoriščem.

Jeksetova Irena je bila nedosegljiva. Človek je kar pozabil, da stoji pred odrom. To je bilo zares življenje. Marica Koradinova in Jožica Komeljeva sta si prav tako pridobili občudovanje vseh gledalcev, ki so se kar zaljubili v Angelo Laknerjevo, Idko Pečenkovo in Vidmarjevo Irenco. Druge vloge so bile manj vidne, a prav dovršeno podane. Posebno pohvalo si je zaslužila Paškulinova Erna, ki je morala rešiti kar dve vloge, ker je ena igralka izostala.

Vsa teža drame je slonela na ramah Vide Kjudrove. Kjer nastopa toliko oseb in med temi vedno tudi nekaj nestrpnih in nediscipliniranih, je treba kar vse energije. Gospodična Vida jo je imela in svojo nalogo občudovanja vredno spoznala.

Njej in vsem soigralkam naj bo izrečena topla zahvala.

Posebna zahvala pa gre tudi sestri Odili, ki je bila zamislila prireditev te igre in jo izročila spretnim rokam našega režiserja g. Slavkova škofa, ki zasluži iskreno priznanje kot oderski umetnik.

Dolga bi bila lista imen vseh, kateri ste si pridobili zaslug za to lepo uspelo prireditev.

V izredni meri so doprinesle lepe glazbene točke, katere je pripravil naš mladi Ciril Kren, avežanedski pevovodja in umetnik na violini. Organiziral je trio s pianom in dvema violinama in razveselil občinstvo z lepim umetniškim užitkom. Le škoda, da je bil čas prekratek in je zato izpadla najlepša glazbena točka: "Slovenski biseri", zbirka naših najlepših popevcic. Boma jih pa ob drugi priliki slišali.

Važno vlogo na prireditvi je imel pa tudi srečolov, katerega je imela na skrbi gospa Coti va. Več kot 200 dobitkov je obetalo srečo in zato so pridne delice obetalo srečo in zato so pridne deklice kar kmalu pridobile simpatije kupcev in še prezgđaj je zmanjkalo srečk, ostalo pa je 150 \$ denarja, kot čist dobiček srečolova.

Ne vem kako naj se zahvalim tolikim dobrotnikom, ki ste tako radevoljno darovali tako lepo število dobitkov! Pa saj vem, da niste dali zato, da bi odnesli hvalo, temveč zato, ker ste hoteli s tem dokazati, da znate ceniti vrednost našega dobrega imena in naše revije "Duhovno življenje", ki je pa tudi ponosno na svoje čitatelje, ki jih ima vsako leto več; ki uspešno vrši svojo nalogo med rojaki in tudi med tukajšnjimi domačini, kateri nas potem naše lepe revije bolj spoznavajo in cenijo.

Sladko delo za druge, toda neprijetno zase je imela gospa Fani Kerševan. Imela je na skrbi prodajo slaščic. Tudi njeno delo je tako uspevalo, da je nazadnje vsega zmanjkalo in sem komaj še mogel ujeti nekaj sladkega, da je bilo za izmučene igralko.

Nehvaležen pa bi bil, če bi pozabil enega, ki smo ga ves čas videli pred nami: to je pa živcev Dolči, ki je dokazal izredno spretnost kot predstavitelj in tudi v tem doprinesel, da je bila naša prireditve vsestransko dovršena.

Imeli smo tudi čast, pozdraviti na tej prireditvi dr. Stojanoviča, jugoslovanskega predstavnika Rdečega Križa in še več odličnih gostov, ki so bili vsi očarani nad

prelepim uspehom te prireditve, ki je po pravici v ponos in vredno prioročilo slovenskega imena.

Naj izrečem še javno zahvalo rodajalcem vstopnic v predprodaji. Največ jih je prodal Jože Škufca (60). Zelo sta se potrudili tudi Vida Kjudrova in Marica Koradinova.

Končno pa gre naša najiskrenejša zahvala vsem, ki so veliko dvorano San José v obilni meri napolnili in pomagali k tako lepemu uspehu.

Za vedno je zaspal

Anton Likar

doma iz Otlice pri Colu. Nikdar ni bil prav zdrav in v teškem boju za vsakdanji kruh je svoje zdravje še bolj zanemaril, tako da je pred pol leta skrita jetika strla njegovo zdravje in ga položila na bolniško posteljo.

8. septembra je zatislil oči v bolnici Mušiz na smrt dobro pripravljen. Le redki znanci so pravi čas zvedeli za njegovo smrt in ga mogli spremiti na Čakarito.

Rajni si je ustanovil skromen dom v Paiomarju, kjer sedaj žaluje za njim dobra žena s tremi otroci. Pozivamo dobra sreča, da bi kaj darovali za pomoč hudo prizadeti družini. Darove lahko izročite na Duhovno življenje.

Smrt je pokosila tudi

Jožefa Rolih,

doma iz Drskovč pri Knežaku, staraga 29 let. Blagi fant je prišel v to deželo, pa je na nesrečo našel delo v Santa Fe, kjer je skrita jetika glodala njegovo zdravje. Pred letom je prišel iskat pomoči. Poskusil je s proslavljenim cepivom "Vacuna de Pueyo". Uspeh je bil ta, da je 13. sept. njegovo življenje ugasnilo.

Sovaščan Ivan Česnik je poskrbel za dostojen pogreb, katerega se je vdeležilo 6 sovaščanov, zakopal ga je g. kaplan Hladnik. Tukaj nima nobenega svojca.

Rajni je bil iz dobre družine. Doma ima 9 bratov in so bili tudi stariši pred časom še živi.

V Čórdobi pa je zatislil oči

Alojzij Francetič

14. septembra, na smrt lepo pripravljen. Že pred 3 leti je bilo njegovo življenje na vagi. To pot je podlegel.

V spremstvu mnogih rojakov je bil položen k večnemu počitku na pokopališču Sv. Hieronima.

Izrečamo topla zahvala vsem, ki ste našega dobrega očeta tolažili v njegovi bolezni in nam lajšali bridke ure.

Z globoko žalostjo javljamo to tužno vest in se ob enem zahvaljujemo za vse izraze sožalja: soproga; sinovi: Emil, Stanislav in Jordan in hčer Elvira; brat Jožef, svačinja in nečaki.

"SLOVENSKA KRAJINA"

19. septembra je društvo priredilo prav lep večer na katerem je podalo tridejansko igrico "Pri Kapelici".

G. Adalbert Preininger je imel na skrbi uprizoritev in je dokazal ne le svojo spretnost kot organizator, temveč tudi kot režiser. Ni namreč lahko stvar pisana slovenska beseda za mlajše igralke, ki knjižne slovenske besede niso nikoli govorile, zato jim je treba častitati. Vsak nov nastop je viden korak naprej, tako da bo "Slovenska Krajina" imela kmalu prav spietno igralsko družino.

Nekateri igralci so pa že strokovnjaki. Gelta že poznamo iz raznih vlog, ki jim je bil vedno strokovnjaško kos in je seveda tudi Ivana prav izborno predstavil. Nedosegljiv pa je bil Ivaničev Jožek, vaški čednik, ne le v nastopu, temveč tudi v šminki, ki si jo je sam zamislil in izdelal. Presenetil nas je tudi Karči Balažič v Lipetovi vlogi. Dokazal je, da ima preveč lepe zmožnosti. Martin Kustec je pa spet veščak v vlogi vaškega veljaka in očeta in tudi Fr. Bojnc je pri vsakem nastopu bolj spreten.

V ženskih vlogah so že ponovno dokazale svojo voljo in spretnosti z najlepšim uspehom Angela Šerugova, Hedvika Preiningerjeva in Tereza Ošlajeva.

Z burnim odobravanjem je sledilo obilno občinstvo ganljivo dramo, ki je doslej najtežje delo, kar je bilo vprizorjeno na odru "Slovenske Krajine" in dramski odsek zasluži častitke, kakor je bil obilno deležen ploskanja.

JUAN BOGANI

Sucesor de BOGANI HNOS.

IMPORTADOR DE TEJIDOS

1923 — ALSINA — 1925

U. T. 47, Cuyo 6894

Buenos Aires

Za večno je oči zaprl še mladi fant Gorza Janoš iz Markovec v Prekmurju, star 36 let. Zapušča mater v Sev. Ameriki, doma 2 sestri, tukaj pa več rodbine, sosede in mnogo prijateljev. Umrl je brez znanja svojih domačih. Vzrok tomi je ka dokeč človek živi zdrav, samo istoga časti, koga on hoče, da pride bolezen, bolnik seveda nemore poiskat več zdravoga prijatelja, a zdrav prijatelj njega več ne vidi. Tako pride ura, da oči zatise, ga spravi v tujsko zemljo hoč dober tuhinee, a mi zvemo šele za par tednov, hoč po kakem časopisi. Nam ostalim Tvojim ostane žalost in še večša sravnost.

Tako se že več zgodilo med našimi Slovenci.

Janoš, naj ti bo lehká tühá zemiá! Tvojim ljubim naznanimo mi, da Tebe več nigdár med nami ne bo.

J. Ž.

SPOMIN BAZOVIŠKIH ŽRTEV

6. september je za Slovence dan tragičnega spomina, ko so padle prve in začetne žrtve slovenske svobode. Primorski odbor je s sodelovanjem Slovenskega doma, G.P.D.S. Villa Devoto in Samopomoč Slovencev organiziral spominsko svečanost, ki je bila letos ne la posebno pomembna, ker padajo v tisočih mučeniki naše bodoče svobode, temveč tudi po vdeležbi, ki je bila izredna. Ves prostor Slovenskega Doma je bil do kraja poln navzočih, ki so s solznimi očmi sledili ganljivemu programu, posebno nastopom mladine iz Ville Devoto.

DUHOVNO ŽIVLJENJE

Pasco 431
Buenos Aires, Argentina

CORREO ARGENTINO

TARIFA REDUCIDA

Concesión 2560.

AMARO

MONTE CUDINE

AZAFRAN

MONTE CUDINE

CALIDAD Y RENDIMIENTO

MONTE CUDINE S. R. Ltda.

BELGRANO 2280

Obrnite se v vseh pravnih zadevah na našega prijatelja
spretnega advokata

Víctor E. Clement

ABOGADO

Estudio: SAN MARTIN 233, IV.

Horario: 10—12, 15—17.

Telef. 33-6435; 63-3253

ŽENINI — NEVESTE — DRUŽINE

Obrnite se na

SLOVENSKO TOVARNO POHIŠTVA

ŠTEFAN LIPIČAR

GUTENBERG 3360 y Avda. SAN MARTIN Tel. 50-3036

ROJSTNI DAN JUGOSLOVANSKE KRALJA PETRA II.

je bil tudi proslavljen z vso resnostjo, kakor odgovarja času. Pri sveti maši v spodnji cerkvi sv. Roze so bili prisotni tudi diplomatski predstavniki Anglije, Amerike, Poljske, Češke, Grčije in Norveške. Zapel je naš veliki zbor. Občinstva pa je bilo prostorno svetišče polno.

Kulturna proslava tega dogodka je bila v rokah Jugoslov. Nar. Obrane. Na sporedu je bil tudi pevski nastop gospe Vider, ki je s svojim petjem naših pesmic doseгла višek dobro obiskane prireditve.

Tudi v Rosariju, v Montevideu in v Berriju so se vršile pomembne slovesnosti ob priliki našega narodnega praznika, ki je letos bolj kot nikoli vzbujal povsod pozornost vse javnosti radi junaškega zadržanja naših junakov, ki se z Mihajlovičem na čelu bore za svobodo domovine in vzbujajo občudovanje celega sveta.

FRANC KLAJNŠEK

v mestu Bs. Aires prvi slovenski konstruktor s firmo. Izdeluje načrte in proračune za hiše in vse druge stavbe, vodi vsa zidarska in stavbarska dela, in daje firmo.

Av. FRANCISCO BEIRO 5327

Bs. Aires. — U. T. 50—0277.

Villa Devoto

KROJAČNICA

Franc Melinc

Najbolj vestno boste postreženi!
Oglasite se na Paternalu

PAZ SOLDAN 4844, Tel. 59-1356

HOTEL IN RESTAVRACIJA "PACIFICO"

ANTON BOJANOVIČ

CHARCAS 767-9

Telef. 31-8783.

Blizu Retira!

V centru mesta!

JMETNO STAVBENO MIZARSTVO

KOVINSKA OKNA IN POLKNA

FRANC BANDELJ

Kovinska vrata, balkoni, izložbena okna, kovinske stopnice, ograje, vsa kovrstna kovinska dela.

AV. DE LOS INCAS 5021

Telef. 51-5184.